

2008 Prospekt informacyjny

Nordea Otwarty Fundusz Emerytalny

Prospekt Informacyjny Nordea Otwartego Funduszu Emerytalnego 2008

Niniejszy Prospekt Informacyjny został sporządzony w dniu 27.04.2009 roku przez Nordea Powszechne Towarzystwo Emerytalne S. A., które zarządza Nordea Otwartym Funduszem Emerytalnym, z siedzibą w Warszawie, przy Al. Jana Pawła II 27.

Zezwolenie na utworzenie Nordea Otwartego Funduszu Emerytalnego dla Nordea Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego S.A. zostało wydane przez Urząd Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi 2 lutego 1999 roku.

Podstawę prawną sporządzenia niniejszego Prospektu stanowi art. 189 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz.U. 04.159.1667 z późn. zm.) oraz § 3 – 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 kwietnia 2005 r. w sprawie obowiązków informacyjnych funduszy emerytalnych (Dz.U. 05.70.627).

Warszawa, dnia 27 kwietnia 2009 r.

Szanowni Państwo!

Zarząd Nordea Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego S.A. ma przyjemność przedstawić Prospekt Informacyjny Nordea Otwartego Funduszu Emerytalnego za 2008 rok.

Dotychczasowa działalność Nordea OFE i stopień realizacji celów ustawowych

Nordea Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A. jest częścią Grupy Nordea – jednej z najbardziej stabilnych grup kapitałowych na świecie. Z 1400 oddziałami jesteśmy największą instytucją finansową w Skandynawii i rejonie Morza Bałtyckiego. Oferujemy usługi w zakresie bankowości detalicznej i korporacyjnej, ubezpieczeń, funduszy inwestycyjnych i emerytalnych oraz zarządzania aktywami. W zeszłym roku, mimo światowego kryzysu, Grupa

uzyskała bardzo dobre wyniki finansowe. Dzięki doskonałemu zarządzaniu ryzykiem, kosztami i kapitałem, w 2008 roku Grupa Nordea osiągnęła przychód w wysokości 8,2 mld EURO a zysk operacyjny wyniósł 3,4 mld EURO. W roku 2008 magazyn Risk uznał Nordea za firmę najlepiej zarządzającą ryzykiem w zakresie ubezpieczeń emerytalnych (otrzymaliśmy tytuł „Pension Risk Management of the Year”). Także w Polsce spółki Nordea należą do grona firm, które środki swoich Klientów inwestują najbezpieczniej i najefektywniej. Jest to wynik odpowiedniego zarządzania ryzykiem oraz starannej analizy rynku, jakiej codziennie dokonują specjaliści Nordea. W zestawieniu pięcioletnim aż pięć funduszy inwestycyjnych Nordea znalazło się wśród najlepszych funduszy, a Nordea Zrównoważony znajduje się na miejscu pierwszym.

W Polsce Grupę Nordea reprezentują m.in.

- Nordea Bank Polska S. A.,
- Nordea Polska Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.,
oraz
- Nordea Powszechne Towarzystwo Emerytalne S. A.,
które zarządza Nordea Otwartym Funduszem
Emerytalnym.

Dziesiąty rok działalności Nordea Otwartego Funduszu Emerytalnego potwierdził, że jesteśmy jednym z najbardziej dynamicznie rozwijających się funduszy emerytalnych w Polsce. Dotyczy to zarówno przyrostu liczby członków Funduszu, jak i zarządzanych przez nas aktywów. Na koniec 2008 r. liczba członków Funduszu wyniosła ponad 766 tysięcy, co pozwoliło mu utrzymać wysoką, piątą pozycję na rynku. W grudniu ubiegłego roku aktywa netto Funduszu przekroczyły wartość 5,1 miliarda złotych.

Fundusz rozpoczął działalność inwestycyjną 20 maja 1999 r. w dniu, w którym wpłynęła do niego pierwsza składka przekazana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Głównym akcjonariuszem Nordea Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego S.A. jest spółka **Nordea Life Holding A/S**, która w dniu 13 grudnia 2005 r. nabyła 100% akcji Spółki.

Wartość jednostki rozrachunkowej Nordea Otwartego Funduszu Emerytalnego kształtowała się następująco:

- w dniu rozpoczęcia działalności przez Fundusz – 10,00 zł
- w ostatnim dniu wyceny 2003 roku – 18,37 zł
- w ostatnim dniu wyceny 2005 roku – 23,50 zł
- w ostatnim dniu wyceny 2008 roku – 24,88 zł

Oznacza to, że od początku działalności do dnia 31 grudnia 2008 r. wartość jednostki rozrachunkowej Nordea OFE zwiększyła się o 148,80%. Stopa zwrotu osiągnięta przez Fundusz na dzień 31.12.2008 r. za okres trzyletni (od 30.12.2005 r. do 31.12.2008 r.)

wyniosła 5,872%, natomiast za okres pięcioletni (od 31.12.2003 r. do 31.12.2008 r.) wyniosła 35,438%. Trzyletnia stopa zwrotu osiągnięta przez Fundusz za okres od 30 września 2005 r. do 30 września 2008 r. wyniosła 11,316%, natomiast średnia ważona stopa zwrotu wszystkich otwartych funduszy, za ten sam okres, podana do publicznej wiadomości przez KNF – 12,576%.

Na koniec ubiegłego roku aktywa netto Funduszu wyniosły 5 122 815 316,26 zł. Oznacza to wzrost aktywów netto o 3,48 % w skali roku. Wynik finansowy Nordea Otwartego Funduszu Emerytalnego za rok 2008 wyniósł: – **681.874.446,98 PLN**.

Realizacja przyjętej przez Fundusz konserwatywnej polityki inwestycyjnej spowodowała, iż na portfel Funduszu w dniu 31 grudnia 2008 roku składały się:

- akcje, w które zaangażowane było **20,81%** aktywów Funduszu,
- obligacje skarbowe (**64,82%** aktywów),
- depozyty bankowe i bankowe papiery wartościowe (**3,07%** aktywów).

Kierunki rozwoju działalności lokacyjnej

W ciągu najbliższych lat zamierzamy nadal realizować konserwatywną politykę inwestycyjną, polegającą na inwestowaniu w najbardziej płynne i niedowartościowane instrumenty finansowe. Udział akcji i obligacji w portfelu zależeć będzie od sytuacji gospodarczej w Polsce i na świecie. Uważamy, iż w chwili obecnej sprzyja ona selektywnemu podejściu do inwestowania w akcje oraz obligacje. Konstruując portfel Funduszu, oprócz analizy fundamentalnej i portfelowej, brane będą pod uwagę m.in. takie czynniki, jak: płynność, poziom wyceny innych spółek z danej branży w regionie, dynamika rozwoju sektora, pozycja spółki w branży, plany strategiczne i perspektywy ich realizacji oraz wycena historyczna spółki.

Ponadto zarządzający prowadzą działania w celu dalszej dywersyfikacji portfela w oparciu o dostępne instrumenty finansowe notowane zarówno w kraju jak i na zagranicznych rynkach.

Informacja na temat ryzyka inwestycyjnego

Nordea Otwarty Fundusz Emerytalny w 2008 roku inwestował powierzone przez Członków środki w następujące rodzaje instrumentów finansowych:

- akcje spółek notowanych na regulowanym rynku,
- obligacje i bony emitowane przez Skarb Państwa,
- obligacje spółek notowanych na regulowanym rynku,
- obligacje innych emitentów nie notowanych na regulowanym rynku w tym emitowane w walutach obcych,
- produkty strukturyzowane,
- depozyty bankowe.

Przyjęta strategia inwestycyjna Funduszu była oparta głównie na inwestycjach w instrumenty bezpieczne. Jednakże każda inwestycja, w tym również inwestycja w wymienione wyżej instrumenty, wiąże się z pewnym ryzykiem.

Największa część aktywów ulokowana była w dłużne papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa. Obligacje uważane są za najbezpieczniejsze papiery wartościowe, których ryzyko kredytowe równoważne jest ryzyku wypłacalności Polski.

Dłużne skarbowe papiery wartościowe są narażone przede wszystkim na ryzyko zmiany stopy procentowej, przejawiającej się w zmianie cen obligacji w sytuacji zmiany rynkowych stóp procentowych. Fundusz ograniczył ten rodzaj ryzyka poprzez odpowiedni dobór i dywersyfikację instrumentów skarbowych o różnych terminach wykupu.

W przypadku inwestycji w akcje, największe ryzyko wynika ze zmiany ich kursów, co w 2008 roku było uwarunkowane takimi czynnikami, jak:

- koniunktura na międzynarodowych rynkach finansowych,
- wskaźniki makroekonomiczne i sytuacja polityczna,
- atrakcyjność inwestycyjna poszczególnych sektorów gospodarki,
- sytuacja finansowa i plany rozwojowe poszczególnych spółek.

Równie ważnym rodzajem ryzyka, dotyczącym instrumentów finansowych, jest ryzyko płynności, ograniczające możliwość prowadzenia aktywnej polityki inwestycyjnej. Fundusz koncentrował się w swoich inwestycjach na płynnych papierach wartościowych, ograniczając w ten sposób występowanie ryzyka płynności.

W celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego Fundusz zmniejszył znacząco ilość spółek w portfelu. Obecnie największy udział stanowią spółki o dużej kapitalizacji, notowane na warszawskiej giełdzie papierów wartościowych. Znacząco zmniejszono udział spółek o małej kapitalizacji, w szczególności tych, których model biznesu nie gwarantował poprawy wyników w długim terminie. W ubiegłym roku Fundusz kontynuował rozpoczęte w roku poprzednim inwestycje części aktywów na zagranicznych rynkach finansowych. Inwestycje w akcje zagraniczne mogą charakteryzować się nieco wyższym poziomem ryzyka z uwagi na wpływ zmian kursu walutowego na bieżącą cenę instrumentu finansowego. Ponadto Fundusz nabył obligacje korporacyjne denominowane w euro oraz obligacje strukturyzowane z gwarancją kapitału z możliwością partycypacji w zyskach na rynku akcji. Nabyte produkty zapewniły lepszą dywersyfikację portfela, a tym samym mniejsze ryzyko inwestycyjne. Produkty zostały nabyte od renomowanych banków będących w dobrej kondycji finansowej. Ryzyko depozytów bankowych związane jest z możliwością wystąpienia niewypłacalności banku, w którym depozyt został złożony.

W celu ograniczenia tego typu ryzyka, Fundusz deponował środki pieniężne jedynie w instytucjach sektora bankowego o bardzo dobrej kondycji finansowej. W przypadku jakichkolwiek pytań wynikających z lektury niniejszego Prospektu, prosimy o kontakt z naszym Towarzystwem, pod numerem Infolinii **0801 306 306** lub za pośrednictwem strony internetowej **www.nordeapolska.pl**

Prowadzony przez nas serwis internetowy oferuje Państwu stały dostęp do aktualnych informacji na temat działalności Funduszu, a także umożliwia bieżącą obsługę rachunku w OFE.

Pragniemy serdecznie podziękować Państwu za okazane nam zaufanie. Postaramy się dołożyć wszelkich starań, aby także w bieżącym roku utwierdzić Państwa w przekonaniu, że są Państwo członkami stabilnego, wiarygodnego i dynamicznie rozwijającego się otwartego funduszu emerytalnego.

Z poważaniem,

Andrzej Kulik
Prezes Zarządu

Paweł Brzeski
Członek Zarządu

Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

1. FUNDUSZ

Nazwa Funduszu

Nordea Otwarty Fundusz Emerytalny – zwany dalej „Funduszem lub Nordea OFE” – wpisano do Rejestru Funduszy Emerytalnych, prowadzonego przez VII Wydział Cywilny i Rejestrowy Sądu Okręgowego w Warszawie pod numerem RFe 11. Fundusz, będąc otwartym funduszem emerytalnym w rozumieniu Ustawy, działa w oparciu o przepisy w/w ustawy i zezwolenie Urzędu Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi (obecna nazwa – Urząd Komisji Nadzoru Finansowego) z dnia 2 lutego 1999 r. (DPL WF 2999/1/13/1). Fundusz ma charakter otwarty, tzn. liczba jego członków i czas działania są nieograniczone.

Cel inwestycyjny

Celem Funduszu jest lokowanie powierzonych środków pieniężnych z przeznaczeniem na wypłatę członkom Funduszu po osiągnięciu przez nich wieku emerytalnego. Polityka inwestycyjna Funduszu, w tym kryteria doboru lokat, opiera się na dążeniu do jak najwyższej rentowności dokonywanych lokat przy zachowaniu bezpieczeństwa powierzonych środków.

Stosowane ograniczenia inwestycyjne

Aktywa Funduszu są lokowane zgodnie z przepisami Ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 lutego 2004 r. w sprawie określenia maksymalnej części aktywów otwartego funduszu emerytalnego, jaka może zostać ulokowana w poszczególnych kategoriach lokat, oraz dodatkowych ograniczeń w zakresie prowadzenia działalności lokacyjnej przez fundusze emerytalne (Dz.U. z 2004 r. Nr 32, poz. 276 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2003 r. w sprawie ogólnego zezwolenia na lokowanie aktywów

funduszy emerytalnych poza granicami kraju (Dz.U. z 2003 r. Nr 229, poz. 2286, z późn. zm.). Zgodnie z art. 144 Ustawy, aktywa Funduszu nie były lokowane w akcje lub inne papiery wartościowe emitowane przez Towarzystwo, akcjonariuszy Towarzystwa ani przez podmioty związane w stosunku do Towarzystwa.

2. TOWARZYSTWO

Nordea Otwarty Fundusz Emerytalny jest zarządzany przez Nordea Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A. (zwane dalej „Towarzystwem”) z siedzibą w Warszawie, przy Al. Jana Pawła II 27, zarejestrowane w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego nr KRS 0000010345.

Od dnia 10 czerwca 2008 r. do dnia dzisiejszego jedynym właścicielem Nordea Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego S.A. jest Nordea Life Holding A/B z siedzibą w Szwecji, G272 10571 Sztokholm.

3. DEPOZYTARIUSZ

Funkcję Depozytariusza Funduszu pełni Bank Handlowy w Warszawie S.A. („Depozytariusz”) z siedzibą przy ulicy Senatorskiej 16 w Warszawie. Obowiązki Depozytariusza reguluje ustawa o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych z dnia 28 sierpnia 1997 r. (Dz.U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667, z późn. zm.), zwana dalej „Ustawą”.

4. OKRES SPRAWOZDAWCZY I DZIEŃ BILANSOWY SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Prezentowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na dzień 31 grudnia 2008 r. i obejmuje okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r. Sprawozdanie finansowe Funduszu zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności przez Fundusz

w dającej się przewidzieć przyszłości, przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy od dnia 31 grudnia 2008 roku, gdyż zdaniem Zarządu Towarzystwa, nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności Funduszu.

5. PRZYJĘTE ZASADY RACHUNKOWOŚCI FUNDUSZU

Księgi rachunkowe Funduszu prowadzone są w języku polskim i w walucie polskiej oraz przechowywane w siedzibie Nordea Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego S. A., przy Al. Jana Pawła II 27 w Warszawie, zgodnie z przepisami:

- ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z póź. zm.);
- ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o przejęciu przez Skarb Państwa zobowiązań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nie przekazanych składek do otwartych funduszy emerytalnych (Dz.U. z 2003 r. Nr 149, poz. 1450);
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 grudnia 2008 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy emerytalnych (Dz.U. z 2008 r., Nr 248, poz. 1847);
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 marca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad wyceny aktywów i zobowiązań funduszy emerytalnych (Dz.U. z 2004 r. Nr 51, poz. 493, z póź. zm.).

Podstawowe zasady rachunkowości zostały przedstawione poniżej.

5.1 Operacje dotyczące kapitału

Wpłaty dokonane: na rzecz członków Funduszu, na rachunek premiowy, na rachunek części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego oraz na rachunek rezerwowy ujmowane są na dzień ich otrzymania.

Obligacje Skarbu Państwa otrzymane na mocy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o przejęciu przez Skarb Państwa

zobowiązań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieprzekazanych składek do otwartych funduszy emerytalnych ujmuje się w księgach w dniu zapisania na wyodrębniony rachunek depozytowy w KDPW w cenie zamiany.

Przeliczeniu na jednostki rozrachunkowe podlegają przekazane do Funduszu składki pieniężne, obligacje Skarbu Państwa wraz z odsetkami z tytułu opóźnień ZUS w przekazywaniu składek oraz otrzymane wypłaty transferowe.

Wpłaty dokonane na rzecz członków Funduszu podlegają przeliczeniu na jednostki rozrachunkowe w najbliższym dniu wyceny po otrzymaniu wpłaty na rachunek przeliczeniowy i po otrzymaniu listy członków, na rzecz których wnoszona jest wpłata. Przeliczenie następuje według wartości jednostki rozrachunkowej na dzień, w którym po raz pierwszy możliwe jest przyporządkowanie otrzymanych składek poszczególnym członkom. Liczba jednostek rozrachunkowych jest obliczana i podawana z dokładnością do czterech miejsc po przecinku, a ich wartość z dokładnością do dwóch. Obydwie wielkości są zaokrąglane na zasadach ogólnych. Środki pieniężne otrzymane przez Fundusz z tytułu wpłat na rachunek rezerwowy, rachunek premiowy lub na rachunek części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego podlegają przeliczeniu na jednostki rozrachunkowe na tych samych zasadach, co środki wpłacane na rzecz członków Funduszu.

Zwiększenie kapitału Funduszu, kapitału rezerwowego, kapitału premiowego oraz kapitału części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego ujmowane jest w księgach rachunkowych na dzień przeliczenia.

Zmniejszenie kapitału Funduszu ujmowane jest na dzień przeliczania jednostek rozrachunkowych na środki pieniężne. Środki pieniężne pochodzące z umorzenia jednostek rozrachunkowych wykazywane są na rachunku przeliczeniowym.

5.2 Rachunek rezerwowy

Na podstawie art. 181 ust. 1 Ustawy, Fundusz otworzył rachunek rezerwowy, na który są przenoszone środki zgromadzone na rachunku premiovym, do których Towarzystwo nabyło uprawnienie do wycofania.

W bieżącym roku obrotowym z rachunku premiovego na rachunek rezerwowy przeniesiono 915 817,77 złotych polskich. Z rachunku rezerwowego umorzono jednostki rozrachunkowe a uzyskane z umorzenia środki wycofano i przekazano Towarzystwu:

- w dniu 30 kwietnia 2008 r. – 485 501,25 złotych polskich;
- w dniu 31 października 2008 r. – 430 316,52 złotych polskich.

5.3 Rachunek premiovowy

Na podstawie art. 182a ust. 1, dodanego przez art. 1 pkt. 79 ustawy z dnia 27 sierpnia 2003 r. o zmianie ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2003 r. Nr 170, poz. 1651) w dniu 1 kwietnia 2004 r. Fundusz otworzył rachunek premiovowy.

Fundusz przekazuje ze swoich aktywów na rzecz Towarzystwa środki w kwocie wynoszącej w skali miesiąca równowartość 0,005% wartości zarządzanych aktywów netto Funduszu. Kwota ta jest obliczana na każdy dzień ustalania wartości aktywów netto i płatna w ostatnim dniu roboczym każdego miesiąca.

Do dnia przeliczenia środki wpłacone przez Towarzystwo tytułem rachunku premiovego ujmuje się w księgach Funduszu jako zobowiązanie z tytułu nieprzeliczonych jednostek rozrachunkowych na rachunku premiovym. Środki należne Funduszowi od Towarzystwa z tytułu wpłaty na rachunek premiovowy przeliczane są na jednostki premiove.

Zgodnie z art. 182a ust. 3 Ustawy, w pierwszym dniu roboczym od dnia podania przez organ nadzoru

do publicznej wiadomości średniej ważonej stopy zwrotu funduszy:

- towarzystwo zarządzające funduszem, który uzyskał najwyższą stopę zwrotu, nabywa uprawnienie do wycofania wszystkich środków zgromadzonych na rachunku premiovym;
- towarzystwo zarządzające funduszem, który uzyskał najniższą stopę zwrotu, przekazuje wszystkie środki zgromadzone na rachunku premiovym do otwartego funduszu;
- towarzystwa zarządzające pozostałymi funduszami uzyskują uprawnienie do wycofania odpowiedniej części środków zgromadzonych na rachunku premiovym; wysokość środków, co do których towarzystwo nabyło uprawnienia do wycofania, jest liczona w sposób proporcjonalny w zależności od uzyskanej przez dany fundusz stopy zwrotu.

Ta część środków zgromadzonych na rachunku premiovym, która nie podlega zwrotowi do Towarzystwa, stanowi przychód Funduszu. Kierując się zasadą ostrożności, Fundusz rozpoznaje przychód z tytułu zwrotu środków z rachunku premiovego dopiero w momencie ogłoszenia przez organ nadzoru średniej ważonej stopy zwrotu.

Towarzystwo może wycofać środki zgromadzone na rachunku rezerwowym w ostatnim dniu roboczym kwietnia i października, pod warunkiem spełnienia wymagań określonych w art. 181a ust. 1 Ustawy.

5.4 Wpłaty na rachunek części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego

Zgodnie z art. 184 ust. 3 Ustawy w dniu 7 kwietnia 2004 r. Fundusz otworzył rachunek części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego.

Do dnia otrzymania wpłaty na rachunek części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego środki należne od Towarzystwa ujmuje się w księgach Funduszu jako

należności i wykazuje jako zobowiązania z tytułu nieprzeliczonych jednostek rozrachunkowych części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego.

Środki należne Funduszowi od Towarzystwa z tytułu wpłaty na rachunek części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego przeliczane są na jednostki części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego.

5.5 Składniki portfela inwestycyjnego

Operacje dotyczące transakcji nabycia / zbycia składników portfela inwestycyjnego na rynku krajowym i zagranicznym ujmowane są w księgach rachunkowych Funduszu w dniu zawarcia transakcji na podstawie dowodu księgowego potwierdzającego ich dokonanie.

Nabyte składniki portfela inwestycyjnego ujmuje się w księgach rachunkowych Funduszu według ceny nabycia obejmującej prowizję maklerską i inne opłaty, z wyłączeniem opłat dla Depozytariusza.

Jeśli przedmiotem umowy są składniki portfela z należnymi odsetkami, odsetki te ujmuje się w księgach rachunkowych Funduszu według wartości na dzień rozliczenia umowy, uznając przychód z tytułu odsetek w wysokości zgodnej z zawartą umową.

Składniki portfela inwestycyjnego nabyte nieodpłatnie posiadają cenę nabycia równą zero.

W przypadku nabycia lub zbycia praw majątkowych innych niż opisane powyżej, prawa te ujmowane są w księgach rachunkowych Funduszu w dacie rozliczenia, na podstawie dokumentu potwierdzającego rozliczenie transakcji zakupu lub sprzedaży.

Instrumenty finansowe nabyte na rynku nieposiadającym gwarancji rozliczenia, wprowadzone do portfela Funduszu na dzień zawarcia transakcji nie są brane pod uwagę przed dniem ich faktycznego rozliczenia, przy procedurze określania metodą FIFO sprzedawanej części portfela. Oznacza to, że w pierwszej kolejności sprzedawane są składniki portfela, do których przypisana

jest najwyższa cena nabycia lub najwyższa wartość w cenie nabycia, powiększona o amortyzację w przypadku instrumentów dłużnych.

Zmianę wartości nominalnej nabytych akcji niepowodującą zmiany wysokości kapitału akcyjnego emitenta, ujmuje się w zestawieniach analitycznych, w których są dokonywane zmiany dotyczące liczby posiadanych akcji oraz jednostkowej ceny nabycia. Prawa poboru oraz prawa do otrzymania dywidendy akcji notowanych na rynku regulowanym ujmuje się w księgach Funduszu na dzień, w którym po raz pierwszy akcje te były notowane bez tych praw.

Prawa poboru oraz prawa do otrzymania dywidendy akcji nienotowanych na rynkach regulowanych ujmuje się w księgach na dzień następujący po dniu ustalenia tych praw. Niewykonane prawa poboru akcji umarza się według ceny równej zero na dzień wyceny następujący po dniu, w którym upływa termin realizacji zapisów na akcje.

Wykonane prawo poboru wykazuje się w księgach rachunkowych do czasu jego zamiany na akcje.

W przypadku, gdy na rynkach zagranicznych przyjęte są odmiennie metody, niż określone powyżej, nabyte prawa ujmuje się zgodnie z metodami określonymi na tych rynkach, w dniu uzyskania dokumentu potwierdzającego istnienie oraz wartość tych praw.

Na dzień wyceny aktywa wyrażone w walutach obcych ujmuje się w księgach rachunkowych po przeliczeniu na walutę polską według obowiązującego w dniu wyceny średniego kursu ogłaszanego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.

5.6 Wynik finansowy

W każdym dniu wyceny ustala się wynik finansowy Funduszu obejmujący:

- wynik z inwestycji,
- zrealizowany i niezrealizowany zysk/stratę z inwestycji,
- przychody z tytułu pokrycia niedoboru.

- przychody z tytułu uzupełnienia aktywów Funduszu środkami zgromadzonymi na rachunku premiovym.
- Przychody i koszty za dni nie będące dniami wyceny ujmują się na dzień następujący po dniach niebędących dniami wyceny.

5.7 Przychody z inwestycji obejmują w szczególności:

- Odsetki:
    - od lokat terminowych,
    - od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych Funduszu,
    - od nabytych papierów wartościowych z naliczanymi odsetkami.
- Odsetki od lokat i rachunków nalicza się odpowiednio na każdy dzień kalendarzowy, począwszy od dnia następującego po dniu ujęcia lokaty lub salda w księgach rachunkowych.
- Dywidendy.
  - Odpisy dyskonta od dłużnych papierów wartościowych. Papiery wartościowe nabyte z dyskontem są wyceniane metodą liniowej amortyzacji dyskonta, liczonej od dnia następującego po rozliczeniu transakcji nabycia do dnia wykupu/sprzedaży papierów wartościowych.
  - Dodatkowo różnice kursowe powstałe w związku z wyceną składników aktywów i pasywów, za wyjątkiem różnic kursowych dotyczących składników portfela inwestycyjnego.
  - Dodatkowo różnice pomiędzy ceną zamiany obligacji a wartością przejętych od Skarbu Państwa zobowiązań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
  - Przychody z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów, a także związane z nimi opłaty i prowizje.
  - Przychody z tytułu udzielonych pożyczek w papierach wartościowych, a także związane z nimi opłaty i prowizje.

5.8 Koszty operacyjne Funduszu obejmują w szczególności:

- Koszty zarządzania Funduszem przez Towarzystwo, określone statutem Funduszu, są ujmowane w rozliczeniach międzyokresowych. Rezerwa na te koszty jest tworzona w każdym dniu wyceny. Na mocy art. 136 ust. 2a Ustawy od dnia 1 kwietnia 2004 r. koszty zarządzania Funduszem przez Towarzystwo nie mogą przekroczyć kwot obliczonych według poniżej przedstawionej skali, z zastrzeżeniem, że do dnia 31 grudnia 2010 r. maksymalna wysokość przedmiotowej opłaty nie może przekroczyć 5.000.000 zł miesięcznie (stawka ustalona w Statucie Funduszu).

Wysokość aktywów netto (w mln zł)		Miesięczna opłata za zarządzanie wynosi:
Ponad	Do	
	8 000	0,045% wartości aktywów netto w skali miesiąca
8 000	20 000	3,6 mln zł + 0,04% nadwyżki ponad 8.000 mln zł wartości aktywów netto, w skali miesiąca
20 000	35 000	8,4 mln zł + 0,032% nadwyżki ponad 20.000 mln zł wartości aktywów netto, w skali miesiąca
35 000	65 000	13,2 mln zł + 0,023% nadwyżki ponad 35.000 mln zł wartości aktywów netto, w skali miesiąca
65 000		20,1 mln zł + 0,015% nadwyżki ponad 65.000 mln zł wartości aktywów netto, w skali miesiąca

Opłata za zarządzanie jest wypłacana Towarzystwu w okresach miesięcznych (w ostatnim dniu roboczym każdego miesiąca).

- Koszty stanowiące równowartość wynagrodzenia Depozytariusza (określone w umowie o wykonywanie funkcji Depozytariusza oraz statucie Funduszu) ujmowane są w rozliczeniach międzyokresowych. Rezerwa na te koszty jest tworzona w każdym dniu wyceny i obejmuje:
  - opłatę za przechowywanie aktywów;
  - opłaty z tytułu obciążania rachunku Funduszu;

- opłatę za weryfikację wartości aktywów netto Funduszu;
- opłaty z tytułu rozliczania transakcji papierów wartościowych;
- równowartość opłat należnych Krajowemu Depozytowi Papierów Wartościowych S.A.

Koszty wynagrodzenia Depozytariusza są rozliczane miesięcznie.

- Amortyzację premii od dłużnych papierów wartościowych.

Papiery wartościowe nabyte z premią są wyceniane metodą liniowej amortyzacji premii, liczonej od dnia następującego po dniu rozliczenia transakcji nabycia do dnia wykupu/sprzedazy papierów wartościowych.

- Ujemne różnice kursowe powstałe w związku z wyceną składników aktywów i pasywów, za wyjątkiem różnic kursowych dotyczących składników portfela inwestycyjnego.
- Ujemne różnice pomiędzy ceną zamiany obligacji a wartością przejętych od Skarbu Państwa zobowiązań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
- Odsetki i prowizje od zaciągniętych kredytów i pożyczek.

Odsetki i prowizje od zaciągniętych kredytów i pożyczek naliczane są proporcjonalnie za każdy dzień, z uwzględnieniem warunków spłaty kredytu.

Koszty związane z działalnością Funduszu, które nie mogą być pokrywane bezpośrednio z aktywów Funduszu, podlegają refinansowaniu przez Towarzystwo. Fundusz prowadzi pozabilansową ewidencję kosztów pokrywanych przez Towarzystwo.

W związku z dokonywanymi przez Fundusz inwestycjami na zagranicznych rynkach finansowych, powstałe zobowiązania związane z realizacją transakcji, przekraczające odpowiednie koszty krajowych instytucji rozliczeniowych są refundowane przez Towarzystwo.

6. PODSTAWOWE ZASADY WYCENY AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FUNDUSZU

Wartość aktywów i zobowiązań funduszu emerytalnego jest ustalana przez Fundusz w każdym dniu wyceny, o którym mowa w art. 168 Ustawy, z dokładnością do jednego grosza.

Aktywami Funduszu są składki wpłacane do Funduszu, nabyte za nie lub w związku z nimi prawa i pożytki z tych praw.

Wartość aktywów netto Funduszu ustala się pomniejszając wartość aktywów Funduszu o jego zobowiązania.

Wartość jednostki rozrachunkowej oblicza się na każdy dzień wyceny na podstawie wartości aktywów netto na ten dzień.

Wycena papierów wartościowych będących składnikami portfela inwestycyjnego Funduszu dokonywana jest na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 marca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad wyceny aktywów i zobowiązań funduszy emerytalnych (Dz.U. z 2004 r. Nr 51, poz. 493 – zwanego dalej „Rozporządzeniem”) według stanu aktywów Funduszu na dzień wyceny. Zgodnie z § 2 powyższego Rozporządzenia wycena aktywów Funduszu następuje według wartości rynkowej z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny.

Papiery wartościowe notowane na rynku wyceny w rozumieniu Rozporządzenia § 1 pkt 1 wyceniane są w oparciu o kurs wyceny. Kurs wyceny rozumiany jest jako średnia dzienna cena transakcji ważona wolumenem obrotu.

W przypadku braku oficjalnie ustalonego kursu wyceny na rynku, kursem wyceny jest:

- a) na elektronicznym rynku skarbowych papierów wartościowych („MTS Poland”):
  - kurs fixingowy, a jeżeli nie jest oficjalnie ustalony, to
  - kurs odniesienia ustalony przez organizatora rynku,

b) na pozostałych rynkach:

- kurs zamknięcia, a jeżeli nie jest oficjalnie ustalony, to
- ostatni kurs jednolity z dnia wyceny, a jeżeli nie jest oficjalnie ustalony, to
- kurs odniesienia ustalony przez organizatora rynku.

W przypadku braku kursu wyceny z dnia wyceny papiery wartościowe są wyceniane w oparciu o kurs wyceny z ostatniego dnia, w którym został ustalony.

Papiery wartościowe notowane na więcej niż jednym rynku wyceny lub w więcej niż jednym systemie notowań wyceniane są, zgodnie z § 3 ust. 2 Rozporządzenia, poprzez ustalenie rynku wyceny i systemu notowań w oparciu o przewidywaną wielkość obrotu danym papierem wartościowym na rynkach wyceny i systemach notowań. Zmiana rynku wyceny jest dokonywana w przypadku, gdy w dwóch kolejnych miesiącach kalendarzowych obroty na innym rynku wyceny przekroczyły wielkość obrotu na dotychczasowym rynku wyceny.

Dla dłużnych skarbowych papierów wartościowych, dla których ustalony jest kurs fixingowy na MTS Poland rynkiem wyceny jest MTS Poland.

Dłużne papiery wartościowe nienotowane na rynku wyceniane są według określonej przez Fundusz szczegółowej metodologii wyceny.

Krótkoterminowe dłużne papiery wartościowe nienotowane na rynku wyceny są wyceniane metodą liniowej amortyzacji dyskonta lub premii w stosunku do ceny nabycia.

W przypadku, gdy okres do rozpoczęcia notowań dłużnych papierów wartościowych nie przekracza miesiąca, są one wyceniane metodą liniowej amortyzacji dyskonta lub premii w stosunku do ceny nabycia.

Dłużne papiery wartościowe od dnia następującego bezpośrednio po dniu ostatniego notowania do dnia wykupu wyceniane są metodą liniowej amortyzacji dyskonta lub premii powstałej jako różnica między ceną

wykupu danego papieru wartościowego a ceną, po jakiej Fundusz wycenił papier wartościowy w ostatnim dniu jego notowania.

Pozostałe papiery wartościowe nienotowane na rynku wyceny są wyceniane według ceny nabycia. Wartość akcji zdematerializowanych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz.U. z 2005 r. Nr 183, poz. 1538), lecz nienotowanych na rynku wyceny, jest równa wartości akcji tego emitenta notowanych na rynku wyceny.

Jeżeli między akcjami nowej emisji i akcjami notowanymi na rynku wyceny istnieją różnice w zakresie uprawnień przysługujących ich posiadaczom, wartość akcji nowej emisji jest określana jako wartość akcji emisji notowanej na rynku wyceny skorygowana o wartość uprawnień przysługujących posiadaczom nowej emisji.

Papiery wartościowe nabyte z udzielonym przez drugą stronę przyrzeczeniem odkupu, w transakcji mającej na celu zabezpieczenie udzielonego depozytu lub pożyczki, są wyceniane metodą liniowej amortyzacji różnicy między ceną odkupu papierów wartościowych a ceną ich nabycia.

Zobowiązanie Funduszu do odkupu sprzedanych papierów wartościowych po określonej cenie i w określonym terminie uznaje się za zobowiązanie z tytułu pożyczki i wycenia się metodą liniowej amortyzacji różnicy między ceną odkupu papierów wartościowych a ceną ich sprzedaży.

Wierzytelności z tytułu pożyczki, kredytu lub depozytu wycenia się według sumy wartości nominalnej i odsetek naliczonych do dnia wyceny.

Do wyceny papierów wartościowych zakupionych na rynkach zagranicznych stosuje się analogiczne zasady wyceny, jak w przypadku wyceny aktywów krajowych.

Wartość aktywów zagranicznych jest przeliczana na wartość w walucie polskiej według kursu średniego

waluty obcej, w jakiej aktywa te są denominowane, ustalonego przez Narodowy Bank Polski na dzień wyceny. W przypadku notowania papierów wartościowych jednocześnie na rynku regulowanym na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą, ich wycena jest dokonywana na podstawie notowań na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Jeśli nie jest możliwa wycena aktywów według zasad określonych powyżej lub dokonanie wyceny z zastosowaniem tych zasad byłoby sprzeczne z zasadą ostrożnej wyceny, Fundusz szacuje wartość tych aktywów według określonej przez siebie szczegółowej metodologii.

7. ZMIANY STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym nastąpiły zmiany stosowanych zasad (polityki) rachunkowości wynikające ze zmian Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy emerytalnych (Dz.U. z 2007 r., Nr 248, poz. 1847) – wejście w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 20 września 2007 r.

Przedmiotowym Rozporządzeniem w Sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy kończący się dnia 31 grudnia 2007 roku zmienione zostały zasady prezentacji różnic kursowych dotyczących innych niż składniki portfela inwestycyjnego aktywów i zobowiązań w rachunku zysków i strat Funduszu. Zgodnie z przepisami wyżej wymienionego rozporządzenia w rachunku zysków i strat Funduszu sporządzonym na dzień 31 grudnia 2008 roku w ust. I po pkt 2 dodano pkt 3 (Różnice kursowe dodatnie) oraz w ust. II po pkt 6 dodanie pkt 7 (Różnice kursowe ujemne). Powyższe zmiany mają na celu przekazanie informacji dotyczących kwoty przychodów bądź kosztów związanych z wyceną środków pieniężnych, należności i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych oraz o wartości

przychodów bądź kosztów z tytułu różnic kursowych od w/w składników.

Ponadto w Zestawieniu zmian w aktywach Funduszu usunięto dotychczasowy zapis w pkt B. II zestawienia, a w konsekwencji uzupełniono dotychczasowy pkt B. III o informacje dotyczącą wartości aktywów netto na jednostkę rozrachunkową na ostatni dzień wyceny w okresie sprawozdawczym.

W sprawozdaniu sporządzonym na dzień 31 grudnia 2008 r. dokonano reklasyfikacji zobowiązania z tytułu składek wycofywanych do ZUS z pozycji zobowiązania wobec członków do pozycji zobowiązania pozostałe. Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonuje rozliczenia wycofywanych składek poprzez kompensacje ze składkami należnymi członkom Funduszu. W następstwie powyższej operacji ZUS przekazuje na rachunek Funduszu składki należne jego członkom w wysokości pomniejszonej o składki wycofane.

BILANS		Stan na 31 grudnia 2007 r. Zatwierdzone sprawozdanie finansowe	Stan na 31 grudnia 2007 r. Dane porównywalne
II.	Zobowiązania:		
3	Wobec członków	8 641 009,51	493 486,90
9	Pozostałe zobowiązania	50 705,64	8 198 228,25

Niniejsze sprawozdanie za okres od 1 stycznia 2008 do 31 grudnia 2008 roku zostało sporządzone zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy emerytalnych (Dz.U. z 2007 r. Nr 248, poz. 1847).

8. PODATKI

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. 11 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 1992 r. Nr 21, poz. 86 z póź. zm.), fundusze emerytalne utworzone na podstawie przepisów ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych zwolnione są z podatku dochodowego od osób prawnych. Na podstawie art. 30a ust. 1 pkt. 9 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 1991 r. Nr 80, poz. 350 z póź. zm.) Fundusz odprowadzał podatek w formie ryczału w wysokości 19% od kwot wypłaconych po śmierci członka Funduszu, wskazanej przez niego osobie lub spadkobiercy, z wyjątkiem wypłaty środków na rzecz byłego współmałżonka przekazanych w formie wypłaty transferowej do innego otwartego funduszu emerytalnego.

9. INFORMACJA O KREDYTACH I POŻYCZKACH

W okresie sprawozdawczym Nordea Otwarty Fundusz Emerytalny nie zaciągał kredytów ani pożyczek na wspólny rachunek członków.

Bilans Nordea Otwartego Funduszu Emerytalnego

(w złotych)

Bilans	Stan na 31 grudnia 2007 r.	Stan na 31 grudnia 2008 r.
I. Aktywa	4 986 886 140,37	5 133 833 249,53
1 Portfel inwestycyjny	4 934 726 784,78	5 116 949 811,36
2 Środki pieniężne:	26 275 459,37	13 994 627,36
a) na rachunkach bieżących	706 465,36	0,00
b) na rachunku przeliczeniowym	25 568 994,01	13 994 627,36
- na rachunku wpłat	25 545 159,58	13 980 360,74
- na rachunku wypłat	23 834,43	14 266,62
- do wyjaśnienia	0,00	0,00
c) na pozostałych rachunkach	0,00	0,00
3 Należności	25 883 896,22	2 888 810,81
a) z tytułu zbytych składników portfela inwestycyjnego	25 356 482,50	1 371 643,63
b) z tytułu dywidend	0,00	24 409,62
c) z tytułu pożyczek	0,00	0,00
d) z tytułu odsetek	91 978,04	1,35
e) od towarzystwa	435 435,68	1 492 756,21
f) z tytułu wpłat na rachunek premiowy	0,00	0,00
g) pozostałe należności	0,00	0,00
4 Rozliczenia międzyokresowe	0,00	0,00
II. Zobowiązania:	36 327 941,11	11 017 933,27
1 Z tytułu nabytych składników portfela inwestycyjnego	23 973 273,98	855 847,55
2 Z tytułu pożyczek i kredytów	0,00	0,00
3 Wobec członków	493 486,90	1 299 040,12
4 Wobec towarzystwa	3 317 281,25	457 814,38
5 Wobec depozytariusza	0,00	0,00
6 Z tytułu nieprzeliczonych jednostek na rachunku rezerwowym	0,00	0,00
7 Z tytułu nieprzeliczonych jednostek na rachunku premiowym	246 379,07	258 602,91
8 Z tytułu nieprzeliczonych jednostek na rachunku części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego	0,00	1 000 000,00
9 Pozostałe zobowiązania	8 198 228,25	6 996 190,87
10 Rozliczenia międzyokresowe	99 291,66	150 437,44
III. Aktywa netto (I-II)	4 950 558 199,26	5 122 815 316,26
IV. Kapitał funduszu	3 350 210 682,66	4 204 267 820,31
V. Kapitał rezerwowy (wartość środków wpłaconych na rachunek rezerwowy)	-5 350 614,14	-5 317 183,32
VI. Kapitał premiowy	316 863,41	357 858,92
VII. Kapitał części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego	13 784 013,15	13 784 013,15
VIII. Zakumulowany nierozdysponowany wynik finansowy	1 591 597 254,18	909 722 807,20
1 Zakumulowany nierozdysponowany wynik z inwestycji	557 896 062,40	727 024 541,69
2 Zakumulowany nierozdysponowany zrealizowany zysk (strata) z inwestycji	394 848 811,54	261 850 288,82
3 Niezrealizowany zysk (strata) z wyceny inwestycji	638 852 380,24	-79 152 023,31
4 Zakumulowane przychody z tytułu pokrycia niedoboru	0,00	0,00
IX. Kapitał i zakumulowany nierozdysponowany wynik finansowy razem (IV+V+VI+VII+VIII)	4 950 558 199,26	5 122 815 316,26

Załączone wprowadzenie i informacja dodatkowa są integralną częścią niniejszego Bilansu

Rachunek zysków i strat Nordea Otwartego Funduszu Emerytalnego

(w złotych)

Rachunek zysków i strat	Okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 r.	Okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.
I. Przychody operacyjne	153 039 533,43	198 326 907,81
1 Przychody portfela inwestycyjnego	152 321 287,59	197 077 179,23
a) Dywidendy i udziały w zyskach	38 319 528,79	38 047 706,72
b) Odsetki, w tym	113 993 224,99	158 647 328,39
- odsetki od dłużnych papierów wartościowych	107 819 324,35	140 543 639,72
- odsetki od depozytów bankowych i bankowych papierów wartościowych	6 173 900,64	18 103 688,67
- pozostałe	0,00	0,00
c) Odpis dyskonta od dłużnych papierów wartościowych nabytych poniżej wartości nominalnej	8 533,81	382 144,12
d) przychody z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów	0,00	0,00
e) przychody z tytułu udzielonych pożyczek w papierach wartościowych	0,00	0,00
f) pozostałe przychody portfela inwestycyjnego	0,00	0,00
2 Przychody ze środków pieniężnych na rachunkach bankowych	692 738,91	1 240 513,12
3 Różnice kursowe dodatnie	0,00	0,00
4 Pozostałe przychody	25 506,93	9 215,46
II. Koszty operacyjne	27 665 573,69	29 198 428,52
1 Koszty zarządzania funduszem	25 578 512,76	26 453 053,60
2 Koszty zasilenia rachunku premiowego	2 841 527,05	2 939 228,21
3 Koszty wynagrodzenia depozytariusza	946 177,34	804 863,94
4 Koszty portfela inwestycyjnego, w tym	0,00	0,00
a) Amortyzacja premii od dłużnych papierów wartościowych nabytych powyżej wartości nominalnej	0,00	0,00
b) Pozostałe koszty inwestycyjne	0,00	0,00
5 Koszty z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów	0,00	0,00
6 Przychody z tytułu uzupełnienia aktywów funduszu środkami zgromadzonymi na rachunku premiovym	-1 963 171,16	-1 928 514,33
7 Różnice kursowe ujemne	260 763,23	928 546,62
8 Pozostałe koszty	1 764,47	1 250,48
III. Wynik z inwestycji (I-II)	125 373 959,74	169 128 479,29
IV. Zrealizowany i niezrealizowany zysk (strata)	94 330 233,06	-851 002 926,27
1 Zrealizowany zysk (strata) z inwestycji	237 899 280,02	-132 998 522,72
2 Niezrealizowany zysk (strata) z wyceny inwestycji	-143 569 046,96	-718 004 403,55
V. Wynik z operacji (III+IV)	219 704 192,80	-681 874 446,98
VI. Przychody z tytułu pokrycia niedoboru	0,00	0,00
VII. Wynik finansowy (V + VI)	219 704 192,80	-681 874 446,98

Załączone wprowadzenie i informacja dodatkowa są integralną częścią niniejszego Rachunku zysków i strat.

Zestawienie zmian w aktywach netto Nordea Otwartego Funduszu Emerytalnego

(w złotych)

Zestawienie zmian w aktywach netto Funduszu	2007 r.	2008 r.
A Zmiana wartości aktywów netto	726 034 471,76	172 257 117,00
I. Wartość aktywów netto na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego	4 224 523 727,50	4 950 558 199,26
II. Wynik finansowy w okresie sprawozdawczym (razem), w tym:	219 704 192,80	-681 874 446,98
1 Wynik z inwestycji	125 373 959,74	169 128 479,29
2 Zrealizowany zysk (strata) z inwestycji	237 899 280,02	-132 998 522,72
3 Niezrealizowany zysk (strata) z wyceny inwestycji	-143 569 046,96	-718 004 403,55
4 Przychody z tytułu pokrycia niedoboru	0,00	0,00
III. Zmiany w kapitale w okresie sprawozdawczym, w tym	506 330 278,96	854 131 563,98
1 Zwiększenia kapitału z tytułu wpłat przeliczonych na jednostki rozrachunkowe	925 102 187,41	1 198 657 571,67
2 Zmniejszenia kapitału z tytułu umorzenia jednostek rozrachunkowych	418 771 908,45	344 526 007,69
IV. Łączna zmiana wartości aktywów netto w okresie sprawozdawczym (II+III)	726 034 471,76	172 257 117,00
V. Wartość aktywów netto na koniec okresu sprawozdawczego (I+IV)	4 950 558 199,26	5 122 815 316,26
B. Zmiana liczby jednostek rozrachunkowych		
I. Zmiana liczby jednostek rozrachunkowych w okresie sprawozdawczym, w tym:	17 293 047,2836	32 659 797,1741
1 liczba wszystkich jednostek rozrachunkowych na początek okresu sprawozdawczego	155 924 504,6991	173 217 551,9827
2 liczba wszystkich jednostek rozrachunkowych na koniec okresu sprawozdawczego	173 217 551,9827	205 877 349,1568
3 liczba jednostek rozrachunkowych na rachunku rezerwowym na początek okresu sprawozdawczego	0,0000	0,0000
4 liczba jednostek rozrachunkowych na rachunku rezerwowym na koniec okresu sprawozdawczego	0,0000	0,0000
5 liczba jednostek rozrachunkowych na rachunku premiowym na początek okresu sprawozdawczego	15 260,0339	17 517,5598
6 liczba jednostek rozrachunkowych na rachunku premiowym na koniec okresu sprawozdawczego	17 517,5598	19 296,7987
7 liczba jednostek rozrachunkowych na rachunku części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego na początek okresu sprawozdawczego	471 712,2825	612 649,3129
8 liczba jednostek rozrachunkowych na rachunku części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego na koniec okresu sprawozdawczego	612 649,3129	612 649,3129
II. Zmiana wartości aktywów netto na jednostkę rozrachunkową		
1 Wartość aktywów netto na jednostkę rozrachunkową na początek okresu sprawozdawczego	27,09	28,58
2 Wartość aktywów netto na jednostkę rozrachunkową na koniec okresu sprawozdawczego	28,58	24,88
3 Procentowa zmiana wartości aktywów netto na jednostkę rozrachunkową w okresie sprawozdawczym	5,50%	-12,95%
4 Minimalna wartość aktywów netto na jednostkę rozrachunkową w okresie sprawozdawczym	26,99	23,27
5 Maksymalna wartość aktywów netto na jednostkę rozrachunkową w okresie sprawozdawczym	30,49	28,58
6 Wartość aktywów netto na jednostkę rozrachunkową na ostatni dzień wyceny w okresie sprawozdawczym	28,58	24,88

Załączone wprowadzenie i informacja dodatkowa są integralną częścią niniejszego Zestawienia zmian w aktywach netto Funduszu.

Zestawienie zmian w kapitale własnym Nordea Otwartego Funduszu Emerytalnego

(w złotych)

Zestawienie zmian w kapitale własnym	Okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 r.	Okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r.
I. Kapitały razem funduszu na początek okresu sprawozdawczego	4 224 523 727,50	4 950 558 199,26
1. Kapitał funduszu na początek okresu sprawozdawczego	2 848 025 122,79	3 350 210 682,66
1.1. Zmiany w kapitale funduszu	502 185 559,87	854 057 137,65
a) zwiększenia z tytułu	917 407 858,09	1 194 789 564,65
- wpłat członków	641 418 588,11	778 176 542,34
- otrzymanych wpłat transferowych	275 989 269,98	416 613 022,31
- pokrycia szkody	0,00	0,00
- pozostałe	0,00	0,00
b) zmniejszenia z tytułu	415 222 298,22	340 732 427,00
- wypłat do towarzystwa	0,00	0,00
- wypłat transferowych	402 931 096,91	328 033 913,75
- wypłat osobom uprawnionym	3 014 860,98	3 304 396,98
- zwrotu błędnie wpłaconych składek	9 276 340,33	9 394 116,27
- pozostałe	0,00	0,00
1.2. Kapitał funduszu na koniec okresu sprawozdawczego	3 350 210 682,66	4 204 267 820,31
2. Kapitał rezerwowy funduszu na początek okresu sprawozdawczego	-5 340 686,03	-5 350 614,14
2.1. Zmiany w kapitale rezerwowym	-9 928,11	33 430,82
a) zwiększenia z tytułu	788 255,48	949 248,59
- wpłat towarzystwa	0,00	0,00
- przeniesienia środków z rachunku premiowego	788 255,48	949 248,59
b) zmniejszenia z tytułu	798 183,59	915 817,77
- wypłat na rzecz towarzystwa	798 183,59	915 817,77
- pozostałe	0,00	0,00
2.2. Kapitał rezerwowy funduszu na koniec okresu sprawozdawczego	-5 350 614,14	-5 317 183,32
3. Kapitał premiiowy funduszu na początek okresu sprawozdawczego	262 216,21	316 863,41
3.1. Zmiany w kapitale premiiowym	54 647,20	40 995,51
a) zwiększenia z tytułu wpłat towarzystwa	2 806 073,84	2 918 758,43
b) zmniejszenia z tytułu:	2 751 426,64	2 877 762,92
- zasilenia rachunku rezerwowego	788 255,48	949 248,59
- zasilenia funduszu	1 963 171,16	1 928 514,33
- pozostałe	0,00	0,00
3.2. Kapitał premiiowy funduszu na koniec okresu sprawozdawczego	316 863,41	357 858,92
4. Kapitał części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego na początek okresu sprawozdawczego	9 684 013,15	13 784 013,15
4.1. Zmiany w kapitale części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego	4 100 000,00	0,00
a) zwiększenia z tytułu wpłat towarzystwa	4 100 000,00	0,00
b) zmniejszenia z tytułu:	0,00	0,00
- zasilenia funduszu	0,00	0,00
- wypłat na rzecz towarzystwa	0,00	0,00
4.2. Kapitał części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego na koniec okresu sprawozdawczego	13 784 013,15	13 784 013,15
5. Wynik finansowy	1 591 597 254,18	909 722 807,20
II. Kapitały razem w dyspozycji funduszu na koniec okresu sprawozdawczego	4 950 558 199,26	5 122 815 316,26

Załączone wprowadzenie i informacja dodatkowa są integralną częścią niniejszego Zestawienia zmian w aktywach netto Funduszu.

Zestawienie portfela inwestycyjnego Nordea OFE

Stan na dzień 31.12.2007 r.

Instrument finansowy		Liczba (szt.)	Wartość nabycia (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)
1	Bony	–	–	–	–
2	Obligacje Skarbowe	2 786 072	2 734 773,8	2 789 572,3	55,94%
	DK0809 – 22/08/2009	43 000	45 526,3	43 820,4	0,88%
	DS0509 – 24/05/2009	309 000	310 001,3	319 515,3	6,41%
	DS1013 – 24/10/2013	195 292	187 525,0	187 302,6	3,76%
	DS1015 – 24/10/2015	–	–	–	–
	DS1017 – 25/10/2017	–	–	–	–
	DS1110 – 24/11/2010	210 293	215 052,8	210 812,4	4,23%
	DZ0109 – 18/01/2009	20 000	19 731,7	21 072,6	0,42%
	DZ0110 – 18/01/2010	31 797	31 626,9	33 847,3	0,68%
	DZ0708 – 18/07/2008	11 990	11 917,8	12 267,0	0,25%
	DZ0709 – 18/07/2009	8 420	8 236,1	8 675,1	0,17%
	DZ1111 – 24/11/2011	201 304	200 297,5	199 550,6	4,00%
	IZ0816 – 24/08/2016	240 000	258 664,3	263 116,3	5,28%
	OK0408 – 12/04/2008	120 000	109 910,6	118 320,0	2,37%
	OK0709 – 25/07/2009	187 421	169 489,9	170 778,0	3,42%
	OK0710 – 25/07/2010	–	–	–	–
	OK0808 – 12/08/2008	220 000	199 647,0	212 630,0	4,26%
	OK1208 – 12/12/2008	100 000	90 824,2	94 920,0	1,90%
	PS0310 – 24/03/2010	314 088	318 593,0	325 269,5	6,52%
	PS0412 – 25/04/2012	70 948	69 531,7	69 631,9	1,40%
	PS0413 – 25/04/2013	–	–	–	–
	PS0511 – 24/05/2011	325 000	313 093,5	315 172,0	6,32%
	PS0608 – 24/06/2008	177 519	175 104,3	182 871,2	3,67%
	WS0922 – 23/09/2022	–	–	–	–
	WZ0911 – 24/09/2011	–	–	–	–
3	Pożyczka lub kredyt dla Skarbu Państwa (SP)	–	–	–	–
4	Bony Pieniężne Narodowego Banku Polskiego (NBP)	–	–	–	–
5	Obligacje NBP	–	–	–	–
6	Pożyczka lub kredyt dla NBP	–	–	–	–
7	Papiery wartościowe gwarantowane lub poręczone przez SP	–	–	–	–
8	Depozyty, pożyczki lub kredyty gwarantowane lub poręczone przez SP	–	–	–	–
9	Papiery wartościowe gwarantowane lub poręczone przez NBP	–	–	–	–
10	Depozyty, pożyczki lub kredyty gwarantowane lub poręczone przez NBP	–	–	–	–
11	Depozyty w bankach krajowych	1	165 971,8	165 971,8	3,33%
	Bank Pekao S.A. – 03/01/2008 – 4,6479%	1	165 971,8	165 971,8	3,33%
	Bank Handlowy w Warszawie S.A. – 02/01/2009 – 6,2%	–	–	–	–
12	Papiery wartościowe emitowane przez banki krajowe	40	20 000,0	20 253,6	0,41%
	NOBL0910	–	–	–	–
	NOBL0710	40	20 000,0	20 253,6	0,41%
	LUKB0811	–	–	–	–
13	Listy zastawne	–	–	–	–
14	Papiery wartościowe emitowane przez jednostki samorządu terytorialnego	–	–	–	–
15	Zabezpieczone całkowicie zdematerializowane papiery wartościowe	–	–	–	–
16	Zabezpieczone całkowicie inne niż zdematerializowane papiery wartościowe	–	–	–	–
17	Niezabezpieczone całkowicie dłużne papiery wartościowe inne niż zdematerializowane, a emitowane przez spółki publiczne	6 520	159 646,4	161 399,7	3,24%
	BORYSZ03	52	516,6	519,7	0,01%

Zestawienie portfela inwestycyjnego Nordea OFE

Stan na dzień 31.12.2007 r.

Instrument finansowy	Liczba (szt.)	Wartość nabycia (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)
BORYSZ05	320	3 188,2	3 227,5	0,06%
BORYSZ06	598	5 941,5	5 976,6	0,12%
CIEC1212	3 000	30 000,0	30 099,1	0,60%
DOMD1112	1 500	15 000,0	15 093,8	0,30%
GTCSA002	150	15 000,0	15 177,4	0,30%
GTCSA0513	-	-	-	-
TVN001140613	-	-	-	-
ZYWI0109	-	-	-	-
NFIE0812	-	-	-	-
NFIE0912	-	-	-	-
ORLEN001	400	40 000,0	40 766,4	0,82%
PKOB1017	500	50 000,0	50 539,3	1,01%
18 Pożyczki dla spółek publicznych	-	-	-	-
19 Akcje spółek notowanych na rynku oficjalnych notowań na Giełdzie Papierów Wartościowych (GPW)	55 758 347	1 054 278,8	1 686 969,4	33,83%
AB S.A.	311 250	8 096,0	8 316,6	0,17%
ABG Spin S.A.	784 666	5 923,4	5 414,2	0,11%
Agora S.A.	470 081	22 162,0	25 595,9	0,51%
Alma Market S.A.	49 972	3 256,7	6 496,4	0,13%
Amrest Holdings N.V.	72 987	4 512,9	9 638,7	0,19%
Aparator S.A.	84 778	1 718,9	2 031,3	0,04%
Asseco Business Solution S.A.	379 182	15 567,9	27 741,0	0,56%
Asseco Slovakia A.S.	5 194	1 298,5	2 285,4	0,05%
ATM GRUPA S.A.	49 059	6 713,7	12 292,7	0,25%
ATM S.A.	29 889	2 927,1	1 920,7	0,04%
Bank BPH S.A.	74 806	7 700,4	7 900,3	0,16%
Bank Handlowy w Warszawie S.A.	144 088	12 193,8	14 400,2	0,29%
Bank Millennium S.A.	1 377 522	11 718,7	16 117,0	0,32%
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	825 327	94 073,8	190 444,2	3,82%
Bank Zachodni WBK S.A.	144 847	15 041,4	37 154,7	0,75%
BRE Bank S.A.	45 348	4 474,7	22 610,1	0,45%
Cam Media S.A.	-	-	-	-
Central European Distribution Corporation	20 115	2 156,5	2 905,2	0,06%
Ceramika Nowa Gala S.A.	-	-	-	-
Cersanit S.A.	801 836	4 960,0	27 671,4	0,55%
Čez. A.S.	-	-	-	-
Ciech S.A.	204 357	8 606,3	25 346,4	0,51%
Cinema City International N.V.	133 324	2 573,2	4 693,0	0,09%
Comp S.A.	207 902	15 729,9	15 702,8	0,31%
Cyfrowy Polsat S.A.	-	-	-	-
Decora S.A.	94 678	3 215,8	3 141,4	0,06%
Dom Maklerski IDMSA	-	-	-	-
Echo Investment S.A.	5 125 610	16 898,7	40 697,3	0,82%
Eldorado S.A.	113 068	10 808,4	18 601,9	0,37%
Elektrobudowa S.A.	85 064	2 034,8	17 073,2	0,34%
Elstar Olis S.A.	302 017	906,1	2 277,2	0,05%
Emperia Holding S.A.	-	-	-	-
Eurocash S.A.	1 523 557	13 590,0	18 221,7	0,37%

Zestawienie portfela inwestycyjnego Nordea OFE

Stan na dzień 31.12.2007 r.

Instrument finansowy	Liczba (szt.)	Wartość nabycia (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)
Śnieżka S.A.	101 000	3 860,1	4 913,7	0,10%
Fabryka Maszyn Famur S.A.	1 325 290	4 497,0	5 791,5	0,12%
Fabryki Mebli Forte S.A.	1 128 304	11 595,1	7 288,8	0,15%
Farmacol S.A.	213 311	1 879,4	8 803,3	0,18%
Synthos S. A.	6 622 213	3 803,3	8 873,8	0,18%
Firma Oponiarska Dębica S.A.	266 724	28 274,6	28 139,4	0,56%
Getin Holding S.A.	1 696 381	11 434,9	24 818,1	0,50%
Globe Trade Centre S.A.	1 519 143	45 822,6	66 614,4	1,34%
Grupa Keły S.A.	193 830	25 534,6	30 871,3	0,62%
Grupa LOTOS S.A.	456 455	16 916,1	20 449,2	0,41%
HTL-Strefa S.A.	-	-	-	-
Hydrobudowa Włocławek S.A.	12 843	7 415,2	5 728,5	0,11%
Immoeast AG	144 783	5 584,3	3 848,3	0,08%
Indykpol S.A.	11 936	853,4	1 366,6	0,03%
Infovide – Matrix S.A.	80 000	2 000,0	2 647,2	0,05%
ING Bank Śląski S.A.	74 379	40 731,4	55 420,5	1,11%
Integer.pl S.A.	-	-	-	-
Inter Cars S.A.	41 578	1 029,0	5 147,4	0,10%
Interia.pl S.A.	31 920	1 206,8	2 103,5	0,04%
Jutrenka S.A.	11 185	385,9	1 598,2	0,03%
K2 Internet S.A.	-	-	-	-
KGHM Polska Miedz S.A.	872 009	63 541,7	93 087,0	1,87%
Kopex S.A.	159 331	7 343,5	8 019,1	0,16%
Krakowska Fabryka Armatur S.A.	-	-	-	-
LPP S.A.	8 516	15 234,1	22 730,4	0,46%
Magellan S.A.	65 035	2 731,5	2 728,9	0,05%
MCI Management S.A.	118 781	1 038,4	2 196,3	0,04%
Mol Magyar Olaj – Es Gazipari Nyilvanosn Mukodo Reszvenytarsasag	25 358	8 026,1	8 959,2	0,18%
Mondi Packaging Paper Świecie S.A.	299 430	16 278,3	20 298,4	0,41%
Monnari Trade S.A.	114 656	2 407,8	3 734,3	0,07%
Mostostal Warszawa S.A.	200 276	6 926,4	11 083,3	0,22%
Mostostal Zabrze Holding S.A.	2 417 945	28 378,0	19 367,7	0,39%
Nepentes S.A.	-	-	-	-
Netia S.A.	357 396	1 286,0	1 383,1	0,03%
NKT Cables S.A.	14 655	1 196,5	670,5	0,01%
Noble Bank S.A.	196 292	2 061,1	2 463,5	0,05%
Novitus S.A.	20 000	500,0	449,8	0,01%
Opczno S.A.	633 225	29 915,4	30 255,5	0,61%
Optopol Technology S.A.	-	-	-	-
PBG S.A.	73 498	7 642,8	23 318,7	0,47%
Pekaes S.A.	101 991	1 430,8	1 264,7	0,03%
Pfleiderer Grajewo S.A.	156 051	3 499,0	8 383,1	0,17%
Polimex – Mostostal S.A.	3 467 829	6 539,8	30 239,5	0,61%
Polish Energy Partners S.A.	835 133	28 032,2	31 417,7	0,63%
Polnord S.A.	75 000	11 642,4	10 828,5	0,22%
Polska Grupa Farmaceutyczna S.A.	147 590	7 141,7	13 126,7	0,26%
Polski Koncern Mięsny DUDA S.A.	-	-	-	-
Polski Koncern Naftowy Orlen S.A.	2 451 050	62 266,4	127 724,2	2,56%

Zestawienie portfela inwestycyjnego Nordea OFE

Stan na dzień 31.12.2007 r.

Instrument finansowy	Liczba (szt.)	Wartość nabycia (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)
Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.	5 797 962	23 989,9	29 221,7	0,59%
Polskie Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych im. E. Romera S.A.	1 520 249	7 030,4	5 761,7	0,12%
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	2 672 516	69 003,1	141 670,1	2,84%
Praterm S.A.	98 475	2 961,0	4 930,6	0,10%
Prokom Software S.A.	124 474	15 212,4	16 547,6	0,33%
Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych POL-AQUA S.A.	343 651	26 977,8	26 835,7	0,54%
Ruch S.A.	160 289	2 564,6	3 784,4	0,08%
Sanockie Zakłady Przemysłu Gumowego Stomil Sanok S.A.	34 345	4 130,6	6 427,0	0,13%
Stinks Polska S.A.	70 260	2 006,1	1 806,4	0,04%
Stalprodukt S.A.	10 164	2 093,6	7 645,0	0,15%
Telekomunikacja Polska S.A.	3 712 873	51 908,9	84 950,5	1,70%
Sygnity S.A.	–	–	–	–
Trakcja Polska S.A.	–	–	–	–
TVN S.A.	415 887	3 779,9	10 501,1	0,21%
Ulma Construcccion S.A.	4 764	1 191,0	1 494,7	0,03%
Unibep S.A.	–	–	–	–
Warimpex Finanz – Und Beteiligungs	45 000	1 927,4	1 125,9	0,02%
Wawel S.A.	9 491	2 522,2	2 619,5	0,05%
Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne S.A.	65 386	743,9	1 042,9	0,02%
Zakłady Azotowe PUŁAWY S.A.	33 949	1 729,0	3 999,9	0,08%
Zakłady Chemiczne Police S.A.	337 222	4 875,2	5 665,3	0,11%
Zelmer S.A.	98 544	2 888,6	6 094,9	0,12%
Hardex S.A.	–	–	–	–
20 Akcje spółek notowanych na pozostałych rynkach giełdowych GPW	–	–	–	–
21 Prawa do akcji notowane na GPW	–	–	–	–
Dom Maklerski IDMSA S.A. – PDA	–	–	–	–
22 Prawa poboru notowane na GPW	–	–	–	–
23 Akcje spółek notowanych na Centralnej Tabeli Ofert (CeTO)	–	–	–	–
24 Prawa do akcji notowane na CeTO	–	–	–	–
25 Prawa poboru notowane na CeTO	–	–	–	–
26 Zdematerializowane akcje spółek notowanych na alternatywnych systemach obrotu	–	–	–	–
27 Zdematerializowane prawa do akcji notowane na alternatywnych systemach obrotu	–	–	–	–
28 Zdematerializowane prawa poboru notowane na alternatywnych systemach obrotu	–	–	–	–
29 Zdematerializowane akcje nienotowane na żadnym z rynków	–	–	–	–
30 Zdematerializowane prawa do akcji nienotowane na żadnym z rynków	50 228	853,9	1 017,6	0,02%
Nepentes S.A.	50 228	853,9	1 017,6	0,02%
31 Zdematerializowane prawa poboru nienotowane na żadnym z rynków	–	–	–	–
MCI Management S.A. – PP Seria I	–	–	–	–
32 Akcje narodowych funduszy inwestycyjnych	2 392 416	27 515,6	29 462,2	0,59%
BBI Development Narodowy Fundusz Inwestycyjny S.A.	1 586 955	13 117,0	12 901,9	0,26%
Narodowy Fundusz Inwestycyjny Octava S.A.	–	–	–	–
Narodowy Fundusz Inwestycyjny Empik Media & Fashion S.A.	805 461	14 398,6	16 560,3	0,33%
33 Certyfikaty inwestycyjne emitowane przez fundusze inwestycyjne zamknięte	–	–	–	–
34 Jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych	–	–	–	–
35 Jednostki uczestnictwa specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych	–	–	–	–

Zestawienie portfela inwestycyjnego Nordea OFE

Stan na dzień 31.12.2007 r.

Instrument finansowy		Liczba (szk.)	Wartość nabycia (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)
36	Inne krajowe instrumenty finansowe	–	–	–	–
37	Razem lokaty krajowe	60 993 624	4 163 040,3	4 854 646,6	97,35%
38	Papiery wartościowe emitowane przez rządy innych krajów	–	–	–	–
39	Papiery wartościowe emitowane przez banki centralne innych krajów	–	–	–	–
40	Papiery wartościowe emitowane przez Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, Europejski Bank Inwestycyjny, Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju	–	–	–	–
41	Depozyty w bankach zagranicznych	–	–	–	–
42	Papiery wartościowe emitowane przez banki zagraniczne	75 000	75 000,0	75 538,2	1,51%
	5Y_CROCI Alpha Pair II Sectors	75 000	75 000,0	75 538,2	1,51%
	DEUT0518	–	–	–	–
43	Dłużne papiery wartościowe emitowane przez zagraniczne jednostki samorządowe	–	–	–	–
44	Dłużne papiery wartościowe emitowane przez spółki notowane na rynkach regulowanych innych krajów	–	–	–	–
45	Akcje spółek notowanych na giełdach państw obcych	36 540	3 890,6	4 542,0	0,09%
	National Savings and Commercial Bank Ltd	36 540	3 890,6	4 542,0	0,09%
	Barrick Gold Corporation	–	–	–	–
	Čez. A.S.	–	–	–	–
	Erste Group Bank AG	–	–	–	–
46	Akcje spółek notowanych w elektronicznych systemach kwotowań poza granicami kraju	–	–	–	–
47	Tytuły uczestnictwa emitowane przez zagraniczne instytucje wspólnego inwestowania	–	–	–	–
48	Inne zagraniczne instrumenty finansowe	–	–	–	–
49	Razem lokaty zagraniczne	111 540	331 427,7	80 080,2	1,61%
50	Razem lokaty	61 105 164	4 494 468,0	4 934 726,8	98,95%

Załączone wprowadzenie i informacja dodatkowa są integralną częścią Zestawienia portfela inwestycyjnego.
Rozbieżności w sumach wynikają z zaokrąglenia systemowych.

Zestawienie portfela inwestycyjnego Nordea OFE

Stan na dzień 31.12.2008 r.

Instrument finansowy	Liczba (szt.)	Wartość nabycia (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)
1 Bony	–	–	–	–
2 Obligacje Skarbowe	3 269 481	3 200 294,4	3 327 653,8	64,82%
DK0809 – 22/08/2009	43 000	45 526,3	43 994,6	0,86%
DS0509 – 24/05/2009	19 000	17 717,5	19 661,8	0,38%
DS1013 – 24/10/2013	185 292	175 207,5	184 943,7	3,60%
DS1015 – 24/10/2015	125 000	127 688,5	132 567,5	2,58%
DS1017 – 25/10/2017	320 000	298 549,0	320 044,8	6,23%
DS1110 – 24/11/2010	210 293	215 052,8	214 095,1	4,17%
DZ0109 – 18/01/2009	20 000	19 731,7	21 242,6	0,41%
DZ0110 – 18/01/2010	31 797	31 626,9	34 049,5	0,66%
DZ0708 – 18/07/2008	–	–	–	–
DZ0709 – 18/07/2009	8 420	8 236,1	8 777,7	0,17%
DZ1111 – 24/11/2011	241 983	240 773,1	242 312,1	4,72%
IZ0816 – 24/08/2016	331 774	359 462,6	353 558,8	6,89%
OK0408 – 12/04/2008	–	–	–	–
OK0709 – 25/07/2009	187 421	169 489,9	181 948,3	3,54%
OK0710 – 25/07/2010	159 465	141 768,2	147 281,9	2,87%
OK0808 – 12/08/2008	–	–	–	–
OK1208 – 12/12/2008	–	–	–	–
PS0310 – 24/03/2010	314 088	318 593,0	329 139,1	6,41%
PS0412 – 25/04/2012	70 948	69 531,7	72 255,6	1,41%
PS0413 – 25/04/2013	146 000	141 391,0	151 396,2	2,95%
PS0511 – 24/05/2011	325 000	313 093,5	326 374,8	6,36%
PS0608 – 24/06/2008	–	–	–	–
WS0922 – 23/09/2022	330 000	307 720,0	344 454,0	6,71%
WZ0911 – 24/09/2011	200 000	199 135,0	199 556,0	3,89%
3 Pożyczka lub kredyt dla Skarbu Państwa (SP)	–	–	–	–
4 Bony Pieniężne Narodowego Banku Polskiego (NBP)	–	–	–	–
5 Obligacje NBP	–	–	–	–
6 Pożyczka lub kredyt dla NBP	–	–	–	–
7 Papiery wartościowe gwarantowane lub poręczone przez SP	–	–	–	–
8 Depozyty, pożyczki lub kredyty gwarantowane lub poręczone przez SP	–	–	–	–
9 Papiery wartościowe gwarantowane lub poręczone przez NBP	–	–	–	–
10 Depozyty, pożyczki lub kredyty gwarantowane lub poręczone przez NBP	–	–	–	–
11 Depozyty w bankach krajowych	1	85 518,3	85 518,3	1,67%
Bank Pekao S.A. – 03/01/2008 – 4.6479%	–	–	–	–
Bank Handlowy w Warszawie S.A. – 02/01/2009 – 6,2%	1	85 518,3	85 518,3	1,67%
12 Papiery wartościowe emitowane przez banki krajowe	120	70 000,0	71 730,2	1,40%
NOBL0910	60	30 000,0	30 756,3	0,60%
NOBL0710	40	20 000,0	20 324,8	0,40%
LUKB0811	20	20 000,0	20 649,1	0,40%
13 Listy zastawne	–	–	–	–
14 Papiery wartościowe emitowane przez jednostki samorządu terytorialnego	–	–	–	–
15 Zabezpieczone całkowicie zdematerializowane papiery wartościowe	–	–	–	–
16 Zabezpieczone całkowicie inne niż zdematerializowane papiery wartościowe	–	–	–	–
17 Niezabezpieczone całkowicie dłużne papiery wartościowe inne niż zdematerializowane, a emitowane przez spółki publiczne	10 545	309 695,5	313 561,2	6,11%
BORYSZ03	52	518,4	522,0	0,01%

Zestawienie portfela inwestycyjnego Nordea OFE

Stan na dzień 31.12.2008 r.

Instrument finansowy	Liczba (szt.)	Wartość nabycia (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)
BORYSZ05	320	3 199,4	3 249,4	0,06%
BORYSZ06	598	5 961,6	6 002,9	0,12%
CIEC1212	3 000	30 000,0	30 110,8	0,59%
DOMD1112	2 300	22 782,7	22 950,3	0,45%
GTCSA002	150	15 000,0	15 218,2	0,30%
GTCSA0513	300	30 000,0	30 333,5	0,59%
TVN001140613	555	55 447,9	55 739,4	1,09%
ZYWI0109	2 000	19 969,8	19 969,8	0,39%
NFIE0812	200	20 000,0	20 623,5	0,40%
NFIE0912	100	10 000,0	10 227,3	0,20%
ORLEN001	470	46 815,6	47 944,8	0,93%
PKOB1017	500	50 000,0	50 669,3	0,99%
18 Pożyczki dla spółek publicznych	–	–	–	–
19 Akcje spółek notowanych na rynku oficjalnych notowań na Gieldzie Papierów Wartościowych (GPW)	82 328 134	1 215 425,6	1 068 590,4	20,81%
AB S.A.	311 250	8 096,0	1 089,4	0,02%
ABG Spin S.A.	–	–	–	–
Agora S.A.	272 176	9 849,5	4 414,7	0,09%
Alma Market S.A.	–	–	–	–
Amrest Holdings N.V.	96 433	7 329,1	4 791,8	0,09%
Aparator S.A.	–	–	–	–
Asseco Business Solution S.A.	809 664	43 818,5	38 410,5	0,75%
Asseco Slovakia A.S.	–	–	–	–
ATM GRUPA S.A.	995 797	6 788,4	4 710,1	0,09%
ATM S.A.	–	–	–	–
Bank BPH S.A.	–	–	–	–
Bank Handlowy w Warszawie S.A.	155 741	13 119,8	7 520,7	0,15%
Bank Millennium S.A.	–	–	–	–
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	920 668	88 066,5	117 781,1	2,29%
Bank Zachodni WBK S.A.	316 058	35 805,0	34 956,0	0,68%
BRE Bank S.A.	146 740	32 255,1	29 320,1	0,57%
Cam Media S.A.	250 000	2 500,0	2 362,5	0,05%
Central European Distribution Corporation	–	–	–	–
Ceramika Nowa Gala S.A.	2 559 739	10 205,8	6 476,1	0,13%
Cersanit S.A.	1 530 930	32 429,9	22 137,2	0,43%
Čez A.S.	20 000	2 189,5	2 510,4	0,05%
Ciech S.A.	–	–	–	–
Cinema City International N.V.	–	–	–	–
Comp S.A.	208 402	15 763,2	7 940,1	0,15%
Cyfrowy Polsat S.A.	1 324 350	17 000,3	17 878,7	0,35%
Decora S.A.	–	–	–	–
Dom Maklerski IDMSA	2 921 239	6 290,1	3 067,3	0,06%
Echo Investment S.A.	4 145 307	9 541,9	8 912,4	0,17%
Eldorado S.A.	–	–	–	–
Elektrobudowa S.A.	118 710	8 257,3	18 521,1	0,36%
Elstar Olis S.A.	549 788	2 743,3	2 061,7	0,04%
Emperia Holding S.A.	114 867	11 077,1	6 168,4	0,12%
Eurocash S.A.	1 707 057	15 532,5	16 968,1	0,33%

Zestawienie portfela inwestycyjnego Nordea OFE

Stan na dzień 31.12.2008 r.

Instrument finansowy	Liczba (szt.)	Wartość nabycia (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)
Śnieżka S.A.	201 000	6 516,2	5 173,7	0,10%
Fabryka Maszyn Famur S.A.	2 039 071	7 118,7	2 202,2	0,04%
Fabryki Mebli Forte S.A.	1 141 006	11 632,2	5 305,7	0,10%
Farmacol S.A.	226 520	2 330,8	6 383,3	0,12%
Synthos S. A.	-	-	-	-
Firma Oponiarska Dębica S.A.	272 935	26 572,0	10 349,7	0,20%
Getin Holding S.A.	3 605 976	28 510,6	17 849,6	0,35%
Globe Trade Centre S.A.	1 686 520	32 568,0	25 668,8	0,50%
Grupa Kęty S.A.	179 727	22 766,5	10 833,9	0,21%
Grupa LOTOS S.A.	824 158	23 424,7	9 881,7	0,19%
HTL-Strefa S.A.	729 777	4 126,3	5 429,5	0,11%
Hydrobudowa Włocławek S.A.	942 914	9 877,3	5 761,2	0,11%
Immoeast AG	-	-	-	-
Indykpol S.A.	-	-	-	-
Infovide – Matrix S.A.	-	-	-	-
ING Bank Śląski S.A.	45 131	20 318,3	19 395,0	0,38%
Integer.pl S.A.	265 513	3 938,1	4 362,4	0,08%
Inter Cars S.A.	-	-	-	-
Interia.pl S.A.	-	-	-	-
Jutrzenka S.A.	-	-	-	-
K2 Internet S.A.	82 699	2 058,5	1 157,0	0,02%
KGHM Polska Miedź S.A.	1 903 644	63 973,0	54 330,0	1,06%
Kopex S.A.	167 275	5 521,1	1 714,6	0,03%
Krakowska Fabryka Armatur S.A.	2 026 911	4 405,6	3 303,9	0,06%
LPP S.A.	13 241	20 863,0	15 466,2	0,30%
Magellan S.A.	65 035	2 731,5	576,9	0,01%
MCI Management S.A.	226 990	2 479,9	710,5	0,01%
Mol Magyar Olaj – Es Gazipari Nyilvanosn Mukodo Reszvenytarsasag	-	-	-	-
Mondi Packaging Paper Świecie S.A.	248 635	11 443,0	9 855,9	0,19%
Monnari Trade S.A.	-	-	-	-
Mostostal Warszawa S.A.	263 358	10 141,9	12 957,2	0,25%
Mostostal Zabrze Holding S.A.	5 541 517	29 046,5	17 123,3	0,33%
Nepentes S.A.	51 713	870,2	752,4	0,01%
Netia S.A.	297 396	1 055,4	690,0	0,01%
NKT Cables S.A.	-	-	-	-
Noble Bank S.A.	196 292	2 061,1	620,3	0,01%
Novitus S.A.	-	-	-	-
Opoczno S.A.	-	-	-	-
Optopol Technology S.A.	137 965	2 759,3	1 924,6	0,04%
PBG S.A.	147 995	23 887,7	29 260,1	0,57%
Pekaes S.A.	-	-	-	-
Pfleiderer Grajewo S.A.	-	-	-	-
Polimex – Mostostal S.A.	8 325 600	33 646,6	25 143,3	0,49%
Polish Energy Partners S.A.	916 292	30 282,9	17 766,9	0,35%
Polnord S.A.	-	-	-	-
Polska Grupa Farmaceutyczna S.A.	136 567	5 547,9	3 702,3	0,07%
Polski Koncern Mięsny DUDA S.A.	2 561 982	11 113,8	3 074,4	0,06%
Polski Koncern Naftowy Orlen S.A.	3 173 022	83 001,5	81 610,1	1,59%

Zestawienie portfela inwestycyjnego Nordea OFE

Stan na dzień 31.12.2008 r.

Instrument finansowy	Liczba (szk.)	Wartość nabycia (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)
Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.	8 930 396	33 238,8	32 328,0	0,63%
Polskie Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych im. E. Romera S.A.	1 620 249	7 203,5	1 182,8	0,02%
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	3 508 455	89 542,3	124 655,4	2,43%
Praterm S.A.	–	–	–	–
Prokom Software S.A.	–	–	–	–
Przedsiębiorstwo Robót Inżynierskich POL-AQUA S.A.	282 475	15 569,4	4 858,6	0,09%
Ruch S.A.	160 750	2 571,2	1 051,3	0,02%
Sanockie Zakłady Przemysłu Gumowego Stomil Sanok S.A.	–	–	–	–
Sfinks Polska S.A.	–	–	–	–
Stalprodukt S.A.	22 585	8 534,2	6 660,8	0,13%
Sygnity S.A.	1 022 109	25 872,2	25 869,6	0,50%
Telekomunikacja Polska S.A.	2 699 641	34 264,0	53 425,9	1,04%
Trakcja Polska S.A.	1 926 486	8 498,1	7 763,7	0,15%
TVN S.A.	1 173 473	14 105,6	15 712,8	0,31%
Ulma Construcción S.A.	–	–	–	–
Unibep S.A.	1 398 518	13 096,1	6 712,9	0,13%
Warimpex Finanz – Und Beteiligungs	–	–	–	–
Wawel S.A.	7 365	1 891,3	1 252,1	0,02%
Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne S.A.	209 953	2 842,9	2 886,9	0,06%
Zakłady Azotowe PUŁAWY S.A.	121 780	10 828,0	6 553,0	0,13%
Zakłady Chemiczne Police S.A.	986 317	15 971,8	4 823,1	0,09%
Zelmer S.A.	108 289	3 147,3	2 600,0	0,05%
Hardex S.A.	30 000	3 000,0	1 918,5	0,04%
20 Akcje spółek notowanych na pozostałych rynkach giełdowych GPW	–	–	–	–
21 Prawa do akcji notowane na GPW	600 000	1 200,9	606,0	0,01%
Dom Maklerski IDMSA S.A. – PDA	600 000	1 200,9	606,0	0,01%
22 Prawa poboru notowane na GPW	–	–	–	–
23 Akcje spółek notowanych na Centralnej Tabeli Ofert (CeTO)	–	–	–	–
24 Prawa do akcji notowane na CeTO	–	–	–	–
25 Prawa poboru notowane na CeTO	–	–	–	–
26 Zdematerializowane akcje spółek notowanych na alternatywnych systemach obrotu	–	–	–	–
27 Zdematerializowane prawa do akcji notowane na alternatywnych systemach obrotu	–	–	–	–
28 Zdematerializowane prawa poboru notowane na alternatywnych systemach obrotu	–	–	–	–
29 Zdematerializowane akcje nienotowane na żadnym z rynków	–	–	–	–
30 Zdematerializowane prawa do akcji nienotowane na żadnym z rynków	–	–	–	–
Nepentes S.A.	–	–	–	–
31 Zdematerializowane prawa poboru nienotowane na żadnym z rynków	226 990	0	0,00	0,00%
MCI Management S.A. – PP Seria I	226 990	0	0,00	0,00%
32 Akcje narodowych funduszy inwestycyjnych	5 155 328	41 190,9	20 040,6	0,39%
BBI Development Narodowy Fundusz Inwestycyjny S.A.	2 196 146	15 337,0	6 105,3	0,12%
Narodowy Fundusz Inwestycyjny Octava S.A.	1 863 949	6 165,2	3 541,5	0,07%
Narodowy Fundusz Inwestycyjny Empik Media & Fashion S.A.	1 095 233	19 688,7	10 393,8	0,20%
33 Certyfikaty inwestycyjne emitowane przez fundusze inwestycyjne zamknięte	–	–	–	–
34 Jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych	–	–	–	–
35 Jednostki uczestnictwa specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych	–	–	–	–

Zestawienie portfela inwestycyjnego Nordea OFE

Stan na dzień 31.12.2008 r.

Instrument finansowy	Liczba (szt.)	Wartość nabycia (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)
36 Inne krajowe instrumenty finansowe	–	–	–	–
37 Razem lokaty krajowe	88 083 583	4 923 325,7	4 887 700,5	95,21%
38 Papiery wartościowe emitowane przez rządy innych krajów	–	–	–	–
39 Papiery wartościowe emitowane przez banki centralne innych krajów	–	–	–	–
40 Papiery wartościowe emitowane przez Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, Europejski Bank Inwestycyjny, Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju	–	–	–	–
41 Depozyty w bankach zagranicznych	–	–	–	–
42 Papiery wartościowe emitowane przez banki zagraniczne	75 300	171 240,0	194 812,9	3,79%
5Y_CROCI Alpha Pair II Sectors	75 000	75 000,0	69 049,2	1,34%
DEUT0518	300	96 240,0	125 763,7	2,45%
43 Dłużne papiery wartościowe emitowane przez zagraniczne jednostki samorządowe	–	–	–	–
44 Dłużne papiery wartościowe emitowane przez spółki notowane na rynkach regulowanych innych krajów	–	–	–	–
45 Akcje spółek notowanych na giełdach państw obcych	335 500	38 614,0	34 436,4	0,67%
National Savings and Commercial Bank Ltd	–	–	–	–
Barrick Gold Corporation	43 000	4 042,8	4 673,1	0,09%
Čez. A.S.	172 500	20 373,9	21 652,2	0,42%
Erste Group Bank AG	120 000	14 197,3	8 111,1	0,16%
46 Akcje spółek notowanych w elektronicznych systemach kwotowań poza granicami kraju	–	–	–	–
47 Tytuły uczestnictwa emitowane przez zagraniczne instytucje wspólnego inwestowania	–	–	–	–
48 Inne zagraniczne instrumenty finansowe	–	–	–	–
49 Razem lokaty zagraniczne	410 800	209 854,0	229 249,3	4,46%
50 Razem lokaty	92 001 399	5 133 179,7	5 116 949,8	99,67%

Załączone wprowadzenie i informacja dodatkowa są integralną częścią Zestawienia portfela inwestycyjnego. Rozbieżności w sumach wynikają z zaokrągleń systemowych.

Dodatkowe informacje i objaśnienia do sprawozdania finansowego

I. Dane uzupełniające o pozycjach bilansu za poprzedni i bieżący okres sprawozdawczy w odniesieniu do pozycji:

Pozycja	31.12.2007 r.	31.12.2008 r.
1. Środki pieniężne na rachunkach bieżących	706 465,36	0,00
a) środki na rachunkach bieżących w banku depozytariusza	706 465,36	0,00
2. Środki pieniężne na rachunku przeliczeniowym wpłat	25 545 159,58	13 980 360,74
a) środki wpłacone za członków	25 288 052,11	7 316 710,36
c) środki wpłacone na rachunek premiowy	246 379,07	258 602,91
d) środki wpłacone na rachunek części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego	0,00	0,00
f) inne środki (środki nienależne)	10 728,40	6 405 047,47
3. Środki pieniężne na rachunku przeliczeniowym wypłat	23 834,43	14 266,62
b) środki przeznaczone do wypłat osobom upoważnionym	23 834,43	14 266,62
4. Należności z tytułu zbytych składników portfela inwestycyjnego	25 356 482,50	1 371 643,63
a) sprzedaż akcji i praw z nimi związanych	25 356 482,50	1 371 643,63
5. Należności z tytułu odsetek; odsetki od:	91 978,04	1,35
a) rachunków bankowych	28 573,91	1,35
b) składników portfela inwestycyjnego, w tym:	63 404,13	0,00
- depozytów bankowych	63 404,13	0,00
6. Należności od towarzystwa; należności z tytułu:	435 435,68	1 492 756,21
c) rachunku części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego	0,00	1 000 000,00
e) innych	435 435,68	492 756,21
7. Zobowiązania z tytułu nabytych składników portfela inwestycyjnego; zobowiązania z tytułu nabycia:	23 973 273,98	855 847,55
a) akcji i praw z nimi związanych	23 973 273,98	855 847,55
8. Zobowiązania z tytułu pożyczek i kredytów; zobowiązania z tytułu zaciągniętych:	0,00	0,00
9. Zobowiązania wobec członków; zobowiązania z tytułu:	493 486,90	1 299 040,12
a) wpłat	493 486,90	1 299 040,12
10. Zobowiązania wobec towarzystwa; zobowiązania z tytułu:	3 317 281,25	457 814,38
a) opłaty od składki	1 099 869,59	457 814,38
d) opłat za zarządzanie	2 217 411,66	0,00
11. Zobowiązania pozostałe; zobowiązania z tytułu:	8 198 228,25	6 996 190,87
a) innych	8 198 228,25	6 996 190,87

II. Dane uzupełniające o pozycjach rachunku zysków i strat za poprzedni i bieżący okres sprawozdawczy:

Pozycja	31.12.2007 r.	31.12.2008 r.
1. Informacje o wielkości przychodów z:	153 014 026,50	198 317 692,35
a) rachunków środków pieniężnych	692 738,91	1 240 513,12
b) depozytów bankowych	5 628 914,64	12 543 274,76
c) obligacji	107 819 324,35	140 543 639,72
d) bankowych papierów wartościowych	544 986,00	5 560 413,91
g) innych, w tym:	38 328 062,60	38 429 850,84
- dywidend i udziałów w zyskach	38 319 528,79	38 047 706,72
- odpis dyskonta od dłużnych papierów wartościowych nabytych poniżej wartości nominalnej-	8 533,81	382 144,12
2. Informacje o dodatnich różnicach kursowych, w podziale na:	0,00	2 215 894,83
a) ujęte w zrealizowanym zysku (stracie) z inwestycji:	0,00	721 972,85
- akcji i praw z nimi związanych	0,00	25 237,63
- obligacji	0,00	696 735,22
b) ujęte w niezrealizowanym zysku (stracie) z wyceny inwestycji:	0,00	29 075,55
-akcji i praw z nimi związanych	0,00	4 428,05
-obligacji	0,00	24 647,50
c) pozostałe dodatnie różnice kursowe	0,00	1 464 846,43
- pozostałe zrealizowane dodatnie różnice kursowe	0,00	1 464 846,43
3. Wynagrodzenie depozytariusza; informacje o wielkości kosztów z tytułu:	946 177,34	804 063,94
a) refinansowania opłat na rzecz innych podmiotów krajowych	120 902,72	102 100,73
c) opłat za przechowywanie	710 757,62	604 832,89
d) opłat za rozliczanie	23 883,00	33 518,73
e) weryfikacji wartości jednostki	84 000,00	59 066,59
f) prowadzenia rachunków i przelewów	6 634,00	4 545,00
4. Informacje o ujemnych różnicach kursowych w podziale na:	949 574,79	3 144 441,45
a) ujęte w zrealizowanym zysku (stracie) z inwestycji:	697 210,04	723 180,28
- akcji i praw z nimi związanych	697 210,04	26 445,04
- obligacji	0,00	696 735,24
- innych	0,00	2 421 261,17
b) ujęte w niezrealizowanym zysku (stracie) z inwestycji:	252 364,75	0,00
- akcji i praw z nimi związanych	252 364,75	0,00
5. Zrealizowany zysk (strata) z inwestycji, informacje o wielkości zysku (straty) z:	237 899 280,02	-132 998 522,72
a) akcji i praw z nimi związanych	211 920 230,02	-168 161 969,91
b) obligacji skarbowych	25 979 050,00	35 163 447,19
6. Niezrealizowany zysk (strata) z inwestycji z:	-143 569 046,96	-7 18 004 403,55
a) akcji i praw z nimi związanych	-83 852 364,23	-808 210 487,33
b) obligacji skarbowych	-60 254 912,73	67 710 937,93
j) inne	538 230,00	22 495 145,85
7. Przychody z tytułu pokrycia niedoboru:	0,00	0,00

III. Koszty otwartego funduszu pokrywane przez powszechne towarzystwo w bieżącym i poprzednim okresie sprawozdawczym:

Pozycja	31.12.2007 r.	31.12.2008 r.
1 Koszty prowadzenia i obsługi rachunków bankowych	0,00	0,00
2 Koszty pożyczek i kredytów	0,00	0,00
3 Koszty przechowywania	0,00	0,00
4 Koszty transakcyjne	19 411,25	23 033,62
5 Koszty zarządzania	0,00	0,00
6 Inne	5 303 207,02	6 388 127,80

W zestawieniu „Koszty otwartego funduszu pokrywane przez Towarzystwo w bieżącym i poprzednim okresie sprawozdawczym” pozycja koszty inne obejmuje koszty poniesione przez Towarzystwo na rzecz Funduszu z tytułu prowizji ZUS oraz opłat za przesyły pocztowe.

IV. Po dniu 31 grudnia 2008 r. do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne zdarzenia, które miałyby wpływ na sprawozdanie finansowe za rok kończący się dnia 31 grudnia 2008 r.

V. Fundusz otrzymuje wpłaty na rzecz Członków (poza wpłatami transferowymi) z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) oraz Skarbu Państwa w formie obligacji skarbowych. Zgodnie z właściwymi zasadami rachunkowości, fundusze emerytalne wykazują wartość wpłat z tytułu składek w wysokości kwot faktycznie otrzymanych. Transfer składek na rzecz Funduszu jest poza kontrolą Zarządu Towarzystwa.

Dane Agenta Transferowego Funduszu oraz ogólnie dostępne informacje dotyczące całego rynku wskazują na fakt, iż dla pewnej liczby członków Funduszu składki nie zostały przekazane przez ZUS lub są przekazywane nieregularnie. Zapisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o przejściu przez Skarb Państwa zobowiązań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieprzekazanych składek do otwartych funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2003 r. Nr 149, poz. 1450) pozwoliły na zmniejszenie skutków nieprawidłowości, jakie powstały od momentu rozpoczęcia reformy systemu emerytalnego w Polsce

dotyczących opóźnień w przekazywaniu przez ZUS wpłat na rzecz Członków Funduszu. Przepisy przedmiotowej ustawy przestały obowiązywać z dniem 31 grudnia 2008 roku, w którym to dniu wygasły zobowiązania Skarbu Państwa wynikające z przejętych zobowiązań z tytułu składek. W związku z powyższym rok 2008 był ostatnim rokiem przekazywania przez Skarb Państwa na rachunek papierów wartościowych Funduszu obligacji skarbowych.

Na mocy wyżej wymienionej ustawy na rachunek papierów wartościowych Funduszu w 2008 r. przekazanych zostało 40 679 sztuk obligacji Skarbu Państwa (nazwa indywidualna DZ1111).

W analogicznym okresie roku 2007 Fundusz otrzymał 48 053 sztuk obligacji DZ1111.

Przedmiotowe obligacje są obligacjami na okaziciela, o wartości nominalnej 1 000 zł każda, o oprocentowaniu zmiennym i terminie wykupu 24 listopada 2011 r. Cena zamiany, zobowiązań Skarbu Państwa wynikających z tytułu składek, odpowiada kwocie 995 zł wartości zobowiązań z tytułu składek za każde 1 000 zł wartości nominalnej powiększonej o naliczone odsetki do dnia konwersji. Różnice pomiędzy wartością wynikającą z wyceny a ich wartością nabycia stanowiły odpowiednio:

- dodatnie różnice – przychód Funduszu;
- ujemne różnice – koszt Funduszu.

Data przekazania obligacji	Liczba sztuk	Cena zamiany	Wartość rynkowa w dniu otrzymania obligacji	Wysokość zobowiązania ZUS	Różnica
31.01.2008 r.	464	1004,53	466 101,92	466 052,31	49,61
29.02.2008 r.	975	1008,60	983,385,00	983 286,60	98,40
31.03.2008 r.	1 601	1 012,94	1 621 716,94	1 621 302,46	414,48
30.04.2008 r.	5 852	1 017,15	5 952 361,80	5 952 339,40	22,40
30.05.2008 r.	11 315	1 021,35	11 556 575,25	11 556 656,19	-80,94
30.06.2008 r.	3 573	1 025,70	3 664 826,10	3 664 917,64	-91,54
31.07.2008 r.	4 633	1 030,04	4 772 175,32	4 772 328,48	-153,16
29.08.2008 r.	1 673	1 034,11	1 730 066,03	1 730 284,72	-218,69
30.09.2008 r.	634	1 038,59	658 466,06	658 935,37	-469,31
31.10.2008 r.	1 174	1 042,94	1 224 411,56	1 224 189,73	221,83
28.11.2008 r.	7 498	995,71	7 465 833,58	7 465 922,59	-89,01
31.12.2008 r.	1 287	1 001,56	1 289 007,72	1 289 155,55	-147,83

VI. Zgodnie z art. 100a ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, tekst jednolity, otwarty fundusz jest zobowiązany do zwrotu do ZUS nienależnie otrzymanej składki. Otwarty fundusz zwraca kwotę składki, ustaloną zgodnie z par. 1a art. 100, powiększoną o nominalną

wartość opłaty pobraną przez towarzystwo zarządzające otwartym funduszem. Zwrotu nienależnie otrzymanej składki dokonuje się poprzez potrącenia ze składek przekazywanych przez ZUS do otwartego funduszu emerytalnego.

Sprawozdanie finansowe Funduszu za okres kończący się dnia 31 grudnia 2008 r. uwzględnia jedynie składki przekazane przez ZUS w formie pieniężnej i obligacje przekazane przez Skarb Państwa do dnia 31 grudnia 2008 r.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zawiera 30 kolejno numerowanych stron.

Warszawa, dnia 25 lutego 2009 r.

Andrzej Kulik
Prezes Zarządu

Paweł Brzeski
Członek Zarządu

Beata Kryczka-Bryskiewicz
Główna Księgowa Funduszu

Opinia Niezależnego Biegłego Rewidenta

Dla Walnego Zgromadzenia Nordea Powszechnie Towarzystwo Emerytalne Spółka Akcyjna

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego Nordea Otwarty Fundusz Emerytalny z siedzibą w Warszawie, Al. Jana Pawła II 27 („Fundusz”), na które składa się bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2008 r., który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 5 133 833 249,53 złotych, rachunek zysków i strat za rok obrotowy kończący się tego dnia wykazujący stratę netto w kwocie 681 874 446,98 złotych, zestawienie zmian w aktywach netto za rok obrotowy kończący się tego dnia wykazujące zwiększenie aktywów netto o kwotę 172 257 117,00 złotych, zestawienie zmian w kapitale własnym za rok obrotowy kończący się tego dnia wykazujące zwiększenie kapitału własnego o kwotę 172 257 117,00 złotych, zestawienie portfela inwestycyjnego według stanu na dzień 31 grudnia 2008 r. na sumę 5 116 949 811,36 złotych oraz noty objaśniające i informacja dodatkowa.

Odpowiedzialność Zarządu

Zarząd Nordea Powszechnie Towarzystwo Emerytalne Spółka Akcyjna jest odpowiedzialny za prawidłowość ksiąg rachunkowych oraz sporządzenie i rzetelną prezentację tego sprawozdania finansowego zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. nr 76, poz. 694 z późniejszymi zmianami) („ustawa o rachunkowości”) oraz wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi i innymi obowiązującymi przepisami. Odpowiedzialność ta obejmuje: zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymanie kontroli wewnętrznej związanej ze sporządzeniem oraz rzetelną prezentacją sprawozdań finansowych wolnych od nieprawidłowości powstałych wskutek celowych działań lub błędów, dobór oraz zastosowanie odpowiednich zasad rachunkowości, a także dokonywanie szacunków księgowych stosownych do zaistniałych okoliczności.

Odpowiedzialność Biegłego Rewidenta

Naszym zadaniem jest, w oparciu o przeprowadzone badanie, wyrażenie opinii o tym sprawozdaniu finansowym oraz prawidłowości ksiąg rachunkowych stanowiących podstawę jego sporządzenia. Badanie sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień rozdziału 7 ustawy o rachunkowości, norm wykonywania zawodu biegłego rewidenta, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce oraz Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej. Regulacje te nakładają na nas obowiązek postępowania zgodnego z zasadami etyki oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że sprawozdanie finansowe i księgi rachunkowe stanowiące podstawę jego sporządzenia są wolne od istotnych nieprawidłowości. Badanie polega na przeprowadzeniu procedur mających na celu uzyskanie dowodów badania dotyczących kwot i informacji ujawnionych w sprawozdaniu finansowym. Wybór procedur badania zależy od naszego osądu, w tym oceny ryzyka wystąpienia istotnej nieprawidłowości sprawozdania finansowego na skutek celowych działań lub błędów. Przeprowadzając ocenę tego ryzyka, bierzemy pod uwagę kontrolę wewnętrzną związaną ze sporządzeniem oraz rzetelną prezentacją sprawozdania finansowego, w celu zaplanowania stosownych do okoliczności procedur badania, nie zaś w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności działania kontroli wewnętrznej w jednostce. Badanie obejmuje również ocenę odpowiedniości stosowanych zasad rachunkowości, zasadności szacunków dokonanych przez Zarząd Nordea Powszechnie Towarzystwo Emerytalne Spółka Akcyjna oraz ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego. Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania.

Opinia

Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie finansowe Nordea Otwarty Fundusz Emerytalny przedstawia rzetelnie i jasno sytuację majątkową i finansową Funduszu na dzień 31 grudnia 2008 r. oraz wynik finansowy za rok obrotowy kończący się tego dnia, zostało sporządzone, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej określonymi w ustawie o rachunkowości i wydanych na jej podstawie przepisach wykonawczych statutu Nordea Otwarty Fundusz Emerytalny oraz zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych, we wszystkich istotnych aspektach, ksiąg rachunkowych.

Inne kwestie

Stwierdzamy, że Informacja Zarządu Nordea Powszechne Towarzystwo Emerytalne Spółka Akcyjna skierowana do członków Funduszu uwzględnia, we wszystkich istotnych aspektach, informacje, o których mowa w § 37 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz. U. z 2007 r., nr 249, poz. 1859) i są one zgodne z danymi zawartymi w sprawozdaniu finansowym Funduszu.

Do sprawozdania finansowego dołączono oświadczenie Depozytariusza.

Biegły rewident nr 11099/8101
Izabela Sykulska

Za KPMG Audyt Sp. z o.o.
ul. Chłodna 51, 00-867 Warszawa
Biegły rewident nr 796/1670
Bogdan Dębicki, Członek Zarządu

Warszawa, dnia 25 lutego 2009 roku,

OŚWIADCZENIE DEPOZYTARIUSZA

Bank Handlowy w Warszawie Spółka Akcyjna pełniący obowiązki depozytariusza dla Nordea Otwartego Funduszu Emerytalnego, zarządzanego przez Nordea Powszechne Towarzystwo Emerytalne Spółka Akcyjna, z siedzibą w Warszawie, potwierdza zgodność ze stanem faktycznym danych dotyczących aktywów i zobowiązań funduszu oraz wynik finansowy przedstawione w sprawozdaniu finansowym za okres od 1 stycznia 2008 roku do 31 grudnia 2008 roku.

Za Bank Handlowy w Warszawie SA:

Rena Bogumił

Pełnomocnik

PEŁNOMOCNIK

Rena Bogumił SBK C 11622

Konrad Dańko

Pełnomocnik
SBK C 11622

Konrad Dańko

PEŁNOMOCNIK
SBK C 11622

Statut Nordea Otwartego Funduszu Emerytalnego

1. ARTYKUŁ 1: FUNDUSZ

- 1.1 Nazwa Funduszu brzmi: Nordea Otwarty Fundusz Emerytalny. Fundusz może używać skrótu nazwy w brzmieniu: Nordea OFE.
- 1.2 Przedmiotem działalności Funduszu jest gromadzenie środków pieniężnych oraz ich lokowanie, z przeznaczeniem na wypłatę członkom Funduszu po osiągnięciu przez nich wieku emerytalnego.
- 1.3 Fundusz został utworzony za zezwoleniem Urzędu Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi, zwanego dalej Organem Nadzoru.
- 1.4 Fundusz jest osobą prawną.
- 1.5 Siedzibą Funduszu jest Warszawa. Adresem Funduszu jest: Al. Jana Pawła II 27 (Atrium Centrum), 00-867 Warszawa.
- 1.6 Czas trwania Funduszu jest nieograniczony.
- 1.7 Organem Funduszu jest Nordea Powszechne Towarzystwo Emerytalne Spółka Akcyjna. Towarzystwo jako organ Funduszu zarządza Funduszem i reprezentuje Fundusz w stosunkach z osobami trzecimi.
- 1.8 Do reprezentowania Funduszu, w tym do składania oświadczeń woli i podpisywania w imieniu Funduszu uprawnieni są:
Prezes Zarządu Towarzystwa – samodzielnie;
do czasu powołania Prezesa Zarządu Towarzystwa – członek Zarządu Towarzystwa samodzielnie;
dwaj członkowie Zarządu Towarzystwa działający łącznie albo jeden członek Zarządu Towarzystwa działający łącznie z prokurentem.

2. Artykuł 2: TOWARZYSTWO

- 2.1 Towarzystwo działa pod firmą: Nordea Powszechne Towarzystwo Emerytalne Spółka Akcyjna.
- 2.2 Przedmiotem przedsiębiorstwa Towarzystwa jest tworzenie i zarządzanie otwartymi funduszami emerytalnymi.

- 2.3 Towarzystwo zostało utworzone za zezwoleniem Organu Nadzoru.
- 2.4 Siedzibą Towarzystwa jest Warszawa. Adresem Towarzystwa jest: Al. Jana Pawła II 27 (Atrium Centrum), 00-867 Warszawa.
- 2.5 Kapitał akcyjny Towarzystwa wynosi 212.380.500 zł (dwieście dwanaście milionów trzysta osiemdziesiąt tysięcy pięćset złotych) i dzieli się na 21.238.050 akcji imiennych serii A, B i C o wartości nominalnej 10 zł każda.
- 2.6 Akcjonariuszem Towarzystwa jest Nordea Life Holding AB z siedzibą w Sztokholmie (Szwecja), która nabyła 21.238.050 akcji imiennych zwykłych, w tym 1.668.040 akcji serii A od numeru 000.000.001 do 001.668.040, 19.175.400 akcji serii B od numeru 001.668.041 do numeru 020.843.440 oraz 394.610 akcji serii C od numeru 020.843.441 do numeru 021.238.050. Wszystkie akcje Towarzystwa są zwykłe i imienne. Akcje Towarzystwa nie mogą być zamieniane na akcje na okaziciela. Każda akcja imienna serii A, B i C daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu. Kapitał zakładowy został pokryty wyłącznie wkładem pieniężnym i został opłacony w całości.

3. Artykuł 3: DEPOZYTARIUSZ

- 3.1 Depozytariusz na podstawie umowy z Funduszem przechowuje aktywa Funduszu.
- 3.2 Depozytariuszem Funduszu jest Bank Handlowy w Warszawie Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie. Adresem Depozytariusza jest: ul. Senatorska 16, Warszawa.
- 3.3 Zmiana Depozytariusza lub umowy z Depozytariuszem wymaga zezwolenia Organu Nadzoru.

4. Artykuł 4: CZŁONKOSTWO W FUNDUSZU

- 4.1 Uzyskanie członkostwa w Funduszu następuje, z zastrzeżeniem ust. 2 poniżej oraz Art. 8 ust. 3 i Art. 9 ust. 4 niniejszego Statutu, z chwilą zawarcia umowy z Funduszem. Fundusz nie może odmówić zawarcia umowy, o ile osoba występująca z wnioskiem o przyjęcie do Funduszu spełnia warunki określone we właściwych ustawach.
- 4.2 Uzyskanie członkostwa w Funduszu następuje również w wyniku losowania przeprowadzonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na zasadach przewidzianych w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zawiadamia o wyniku losowania osobę zainteresowaną oraz Fundusz. Wraz z zawiadomieniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych członek otrzymuje dane Funduszu objęte wpisem do rejestru funduszy, a Fundusz podstawowe dane osobowe członka, o których mowa w ustępie 10 poniżej. Po otrzymaniu zawiadomienia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz podstawowych danych osobowych członka, Fundusz niezwłocznie potwierdza na piśmie warunki członkostwa informując go jednocześnie o prawie określonym w ust. 3 oraz skutkach nieskorzystania z tego prawa zgodnie z artykułem 9 ust. 5 niniejszego Statutu, a także wzywa członka do niezwłocznego dopełnienia obowiązku określonego w ust. 5 poniżej, informując jednocześnie o skutkach niedopełnienia lub nienależytego dopełnienia tego obowiązku, zgodnie z ust. 6 poniżej.
- 4.3 Zawierając umowę z Funduszem osoba występująca z wnioskiem o przyjęcie do Funduszu może wskazać imiennie jedną lub więcej osób fizycznych, na których rzecz ma nastąpić, po jej śmierci, wypłata środków niewykorzystanych zgodnie

z Art. 9 ust. 1 lub ust. 4 niniejszego Statutu.

Powyższe prawo przysługuje również członkowi Funduszu. Jeżeli członek wskazał kilka osób uprawnionych do otrzymania środków po jego śmierci, a nie oznaczył ich udziału w tych środkach, uważa się, że udziały tych osób są równe.

- 4.4 Członek Funduszu może w każdym czasie zmienić dyspozycję, o której mowa w ustępie 3 wskazując jednocześnie inne osoby fizyczne uprawnione do otrzymania środków z Funduszu po jego śmierci, zamiast lub oprócz osób, o których mowa w ust. 3 powyżej, jak również oznaczając w inny sposób udział wskazanych osób w tych środkach, albo odwołać poprzednią dyspozycję, nie wskazując żadnych innych osób. Wskazanie osoby uprawnionej do otrzymania środków po śmierci członka staje się bezskuteczne, jeżeli osoba ta zmarła przed śmiercią członka. W takim przypadku udział, który był przeznaczony dla zmarłego, przypada w równych częściach pozostałym osobom wskazanym, chyba że członek zadysponuje tym udziałem w inny sposób. Jeżeli jednak zmarły był jedyną osobą wskazaną, członek Funduszu może wskazać inną osobę uprawnioną do otrzymania środków po jego śmierci. W przypadku niewskazania takiej osoby, środki zgromadzone na rachunku zmarłego członka Funduszu przekazywane są członkom najbliższej rodziny zmarłego stosownie do Art. 9 ust. 5 niniejszego Statutu.
- 4.5 Zawierając umowę z Funduszem, osoba występująca z wnioskiem o przyjęcie do Funduszu jest ponadto obowiązana złożyć pisemne oświadczenie o stosunkach majątkowych istniejących między nią a jej małżonkiem, a jeżeli między małżonkami nie istnieje wspólność ustawowa – udokumentować także sposób uregulowania tych stosunków.

- 4.6 Obowiązek, o którym mowa w ust. 5 powyżej, ciąży także na członku Funduszu, który zawarł związek małżeński po zawarciu umowy z Funduszem. Członek Funduszu jest ponadto obowiązany zawiadomić Fundusz na piśmie o każdorazowej zmianie w stosunku do treści oświadczenia, o ile zmiana taka obejmuje środki zgromadzone na jego rachunku. Do zawiadomienia należy dołączyć dowód takiej zmiany. W razie niedopełnienia obowiązków, o których mowa w niniejszym ustępie, przyjmuje się odpowiednio, że między małżonkami istnieje wspólność ustawowa albo, że małżeńskie stosunki majątkowe uregulowane są zgodnie z treścią umowy zawartej z Funduszem lub ostatnim zawiadomieniem dokonany przez członka Funduszu. Fundusz nie odpowiada za szkody powstałe wskutek niedopełnienia obowiązku, o którym mowa w niniejszym ustępie.
- 4.7 Złożenie zawiadomienia o zmianie w stosunku do treści oświadczenia, o którym mowa w ust. 6 powyżej powoduje zmianę umowy z Funduszem w zakresie oświadczenia o stosunkach majątkowych istniejących między członkiem Funduszu a jego małżonkiem, z mocą od dnia następującego po dniu doręczenia Funduszowi tego zawiadomienia, w sposób umożliwiający zapoznanie się z jego treścią.
- 4.8 Jeżeli członek Funduszu przystępuje do innego funduszu, jest obowiązany zawiadomić na piśmie o zawarciu umowy z tym funduszem Fundusz. Umowa z Funduszem ulega rozwiązaniu z dniem dokonania zmiany w Centralnym Rejestrze Członków Otwartych Funduszy Emerytalnych.
- 4.9 Osoby urodzone w latach 1949–1953 zawierające umowę z Funduszem są obowiązane złożyć pisemne oświadczenie o zapoznaniu się z treścią art. 24, 26, 46–50, 53, 183, 184 i 185 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, co osoba zawierająca umowę winna potwierdzić własnoręcznym podpisem. Osoba wykonująca czynności akwizycyjne na rzecz Funduszu jest obowiązana do pouczenia tych osób o konsekwencjach wynikających z przepisów, o których mowa w niniejszym ustępie, a w szczególności o tym, że w wyniku przystąpienia do Funduszu, emerytura z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych może być istotnie niższa lub emerytura nie będzie mogła być przyznana w wieku niższym niż określony w art. 24 ustawy, o której mowa w niniejszym ustępie.
- 4.10 Fundusz prowadzi rejestr członków zawierający podstawowe dane osobowe członków, dane o wpłatach składek do Funduszu i otrzymanych wypłatach transferowych oraz przeliczeniach tych składek i wypłat transferowych na jednostki rozrachunkowe oraz dane o aktualnym stanie środków na rachunkach. Prowadzenie rejestru członków Funduszu może być powierzona osobie trzeciej.
- Podstawowe dane osobowe członków obejmują:
- (a) imiona i nazwisko,
  - (b) datę urodzenia,
  - (c) numer powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności PESEL, a w przypadku jego braku lub gdy budzi on wątpliwości – numer identyfikacji podatkowej NIP oraz serię i numer dowodu osobistego lub paszportu,
  - (d) adres miejsca zamieszkania.
- Członek Funduszu jest zobowiązany niezwłocznie poinformować Fundusz, o każdorazowej zmianie jego podstawowych danych osobowych.
- 4.11 Członkowie Funduszu nie odpowiadają za jego zobowiązania.

5. Artykuł 5: DZIAŁALNOŚĆ AKWIZYCYJNA FUNDUSZU

- 5.1 Działalność akwizycyjną na rzecz Funduszu mogą prowadzić Fundusz lub na zlecenie Funduszu wyłącznie następujące podmioty:
- (a) banki krajowe w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. Nr 140, poz. 939),
  - (b) zakłady ubezpieczeń,
  - (c) domy maklerskie w rozumieniu przepisów o publicznym obrocie papierami wartościowymi,
  - (d) agenci ubezpieczeniowi,
  - (e) podmioty prowadzące działalność brokerską w rozumieniu przepisów o działalności ubezpieczeniowej,
  - (f) państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej „Poczta Polska”.
- 5.2 Czynności akwizycyjne na rzecz Funduszu mogą wykonywać wyłącznie osoby fizyczne wpisane do rejestru osób uprawnionych do wykonywania czynności akwizycyjnych na rzecz otwartych funduszy, prowadzonego przez Organ Nadzoru. Osoba fizyczna wpisana do rejestru może wykonywać czynności akwizycyjne na rzecz tylko jednego otwartego funduszu.
- 5.3 Jeżeli otwarty fundusz prowadzi działalność akwizycyjną bez pośrednictwa podmiotów, o których mowa w ust. 1, czynności akwizycyjne na rzecz tego funduszu mogą być wykonywane przez osoby fizyczne na podstawie umowy o pracę, umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innego stosunku prawnego o podobnym charakterze, łączącego osobę fizyczną z powszechnym towarzystwem będącym organem tego funduszu.

6. Artykuł 6: RACHUNKI I PRZELICZENIA SKŁADEK

- 6.1 Składki na poczet członkostwa w Funduszu będą wpłacane na rachunek prowadzony przez Fundusz, w wysokości i na zasadach określonych we właściwych ustawach. Wpłaty na rzecz Funduszu mogą być dokonywane w formie papierów wartościowych, na zasadach określonych w odrębnych przepisach.
- 6.2 Z chwilą przystąpienia członka do Funduszu, Fundusz otwiera dla niego rachunek, na który są wpłacane składki oraz przekazywane wypłaty transferowe.
- 6.3 Składki wpłacane do Funduszu oraz otrzymane wypłaty transferowe są przeliczane na jednostki rozrachunkowe. Całkowita wartość jednostek rozrachunkowych jest zawsze równa całkowitej wartości aktywów netto Funduszu przeliczonych na te jednostki.
- 6.4 Składki oraz otrzymane wypłaty transferowe mogą być przeliczane również na części ułamkowe jednostki rozrachunkowej, a wartość środków na rachunku członka może być wyrażona w takich częściach ułamkowych.
- 6.5 Wartość aktywów netto Funduszu oraz wartość jednostki rozrachunkowej jest ustalana zgodnie z zasadami wyceny aktywów i zobowiązań Funduszu.
- 6.6 Przeliczenie na jednostki rozrachunkowe wpłacanych składek oraz otrzymanych wypłat transferowych następuje w dniu, zwanym dalej „Dniem Przeliczenia”, według wartości jednostek rozrachunkowych na ten dzień. Dniem Przeliczenia jest każdy dzień roboczy. Wartość jednostki rozrachunkowej w Dniu Przeliczenia jest ustalana przez podzielenie wartości aktywów netto Funduszu w Dniu Przeliczenia przez liczbę jednostek rozrachunkowych zapisanych w tym dniu na rachunkach prowadzonych przez Fundusz.

W pierwszym Dniu Przeliczenia, następującym po dokonaniu wpłaty pierwszej składki do Funduszu, wartość jednostki rozrachunkowej wynosi 10 zł. Do czasu przeliczenia składek i wypłat transferowych są one przechowywane na odrębnym rachunku pieniężnym Funduszu. Odsetki należne z tytułu przechowywania środków pieniężnych na tym rachunku stanowią przychód Funduszu. Przeliczanie papierów wartościowych na jednostki rozrachunkowe odbywa się na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

7. Artykuł 7: WYPŁATA ŚRODKÓW ZGROMADZONYCH NA RACHUNKU

- 7.1 Członek Funduszu nie może rozporządzać środkami zgromadzonymi na swoim rachunku, z wyłączeniem prawa do rozporządzenia środkami na wypadek swojej śmierci.
- 7.2 Środki zgromadzone na rachunku członka Funduszu nie podlegają egzekucji.
- 7.3 Warunki nabycia przez członka Funduszu uprawnień do wypłaty środków zgromadzonych na jego rachunku oraz zasady wypłaty tych środków określają odrębne przepisy.
- 7.4 Wypłata środków zgromadzonych na rachunku Funduszu następuje przez przeniesienie tych środków do wskazanego przez członka zakładu ubezpieczeń emerytalnych, w którym wykupił on emeryturę dożywotnią.
- 7.5 Sposób wykorzystania środków zgromadzonych na rachunku Funduszu, w razie nabycia przez członka uprawnień do renty inwalidzkiej z ubezpieczenia społecznego, określają odrębne przepisy.
- 7.6 W razie przystąpienia przez członka Funduszu do innego otwartego funduszu, Fundusz dokonuje wypłaty transferowej do funduszu, do którego

członek przystąpił, na podstawie zawiadomienia przez członka o zawarciu umowy z tym funduszem. Otwarty fundusz, do którego wypłata transferowa jest dokonywana, jest obowiązany przyjąć taką wypłatę.

Nie jest dozwolone dokonywanie wypłaty transferowej z rachunku Funduszu na rachunek w pracowniczym Funduszu ani z rachunku w pracowniczym Funduszu na rachunek Funduszu.

- 7.7 Wypłaty transferowe między Funduszem a innym otwartym funduszem odbywają się w ostatnim dniu roboczym lutego, maja, sierpnia i listopada. Kwota wypłaty transferowej jest ustalana w piątym dniu roboczym przed dniem tej wypłaty. Rozliczenia wypłat transferowych między Funduszem a innym otwartym funduszem dokonuje Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych Spółka Akcyjna, zwany dalej „Krajowym Depozytem”. Szczegółowy tryb dokonywania rozliczeń wypłat transferowych między otwartymi funduszami określa Krajowy Depozyt w regulaminie zatwierdzonym przez Organ Nadzoru. W stosunku do członków Funduszu, z wyłączeniem sytuacji określonych w art. 10.2 oraz 10.3 Statutu, wypłata transferowa będzie dokonywana pod warunkiem uiszczenia przez członka Funduszu z własnych środków opłaty na rzecz Towarzystwa, z tym że pobranie takiej opłaty może nastąpić tylko wówczas, gdy od ostatniego dnia miesiąca, w którym uzyskano członkostwo w Funduszu na podstawie zawartej umowy, w wyniku losowania organizowanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych lub na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy określonej w Artykule 14 ust. 7 Statutu, do dnia najbliższej wypłaty transferowej do innego funduszu upływa mniej niż 24 miesiące.
- 7.8 Wypłata transferowa nie wyłącza odpowiedzialności

Towarzystwa będącego organem Funduszu dokonującego wypłaty transferowej wobec byłego członka tego Funduszu lub innej osoby, na której rzecz wypłata transferowa została dokonana.

8. ARTYKUŁ: 8 PODZIAŁ ŚRODKÓW W RAZIE ROZWODU LUB UNIEWAŻNIENIA MAŁŻEŃSTWA

- 8.1 Jeżeli małżeństwo członka Funduszu uległo rozwiązaniu przez rozwód lub zostało unieważnione, środki zgromadzone na rachunku członka Funduszu, przypadające byłemu współmałżonkowi w wyniku podziału majątku wspólnego małżonków, są przekazywane w ramach wypłaty transferowej na rachunek byłego współmałżonka w Funduszu.
- 8.2 Wypłata transferowa jest dokonywana przez Fundusz w terminie, o którym mowa w Art. 7 ust. 7 niniejszego Statutu, po przedstawieniu Funduszowi dowodu, że środki zgromadzone na rachunku członka Funduszu przypadły byłemu współmałżonkowi.
- 8.3 Jeżeli były współmałżonek uprawniony nie posiada rachunku w Funduszu i, w terminie 2 miesięcy od dnia przedstawienia dowodu, o którym mowa w ust. 2 powyżej, nie wskaże rachunku w jakimkolwiek otwartym funduszu emerytalnym, Fundusz, do którego należy drugi z byłych współmałżonków, niezwłocznie otworzy rachunek na nazwisko byłego współmałżonka uprawnionego i przekaze na ten rachunek, w ramach wypłaty transferowej, przypadające mu środki zgromadzone na rachunku jego byłego współmałżonka. Z chwilą otwarcia rachunku były współmałżonek uprawniony uzyskuje członkostwo w Funduszu. Fundusz niezwłocznie potwierdza na piśmie warunki członkostwa uprawnionego współmałżonka.
- 8.4 Ustępy 1-3 powyżej stosuje się odpowiednio w przypadku ustania wspólności majątkowej

w czasie trwania małżeństwa członka Funduszu albo umownego wyłączenia lub ograniczenia wspólności ustawowej między członkiem Funduszu a jego małżonkiem.

- 8.5 Osoby, którym na podstawie ust. 8.3 Fundusz otworzył rachunek, mają prawo do jednorazowej wypłaty wszystkich środków zgromadzonych na rachunku, w terminie 14 dni od daty złożenia wniosku, w razie:
- a) złożenia wniosku wraz z decyzją przyznającą emeryturę, zaopatrzenie emerytalne, emeryturę dla rolników lub uposażenie w stanie spoczynku;
  - b) nienabycia prawa do emerytury, o ile ukończyły 60 lat w przypadku kobiet i 65 lat w przypadku mężczyzn;
  - c) złożenia wniosku przez osoby urodzone przed dniem 1 stycznia 1969 r., jeżeli zgromadzone na ich rachunku środki w kwocie ustalonej w dniu złożenia wniosku nie są wyższe od kwoty stanowiącej:
    - (i) 50% przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 20 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli otwarcie rachunku nastąpiło przed dniem 1 stycznia 2002 r.;
    - (ii) 150% przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 20 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli otwarcie rachunku nastąpiło po dniu 1 stycznia 2002 r.

9. ARTYKUŁ 9: PODZIAŁ ŚRODKÓW W RAZIE ŚMIERCI CZŁONKA FUNDUSZU

- 9.1 Jeżeli w chwili śmierci członek Funduszu pozostawał w związku małżeńskim Fundusz dokonuje wypłaty transferowej połowy środków zgromadzonych na rachunku zmarłego na rachunek

- jego małżonka w Funduszu, w zakresie, w jakim środki te stanowiły przedmiot małżeńskiej wspólności majątkowej.
- 9.2 Wypłata transferowa jest dokonywana w terminie, o którym mowa w Art. 7 ust. 7 niniejszego Statutu po przedstawieniu przez małżonka zmarłego odpisu aktu zgonu, odpisu aktu małżeństwa oraz pisemnego oświadczenia stwierdzającego, czy do chwili śmierci członka Funduszu nie zaszły żadne zmiany w stosunku do treści oświadczenia lub zawiadomienia, o których mowa w Artykule 4 ust. 5 i ust. 6 niniejszego Statutu, a jeżeli zmiany te miały miejsce – także dowodu tych zmian.
- 9.3 Jeżeli zmarły członek Funduszu nie dopełnił obowiązków określonych w Art. 4 ust. 6 niniejszego Statutu, jego małżonek powinien potwierdzić na piśmie, że do chwili śmierci członka Funduszu nie zmienił się stan stosunków majątkowych między małżonkami ustalony stosownie do Art. 4 ust. 6 zdanie trzecie niniejszego Statutu, a w przypadku zmiany tego stanu – przedstawić odpowiednie dowody tej zmiany.
- 9.4 Jeżeli małżonek zmarłego członka Funduszu nie posiada rachunku w Funduszu i, w terminie 2 miesięcy od dnia przedstawienia odpisu zgonu, nie wskaże rachunku w jakimkolwiek otwartym funduszu emerytalnym, Fundusz, do którego należał drugi z byłych współmałżonków, niezwłocznie otworzy rachunek na nazwisko małżonka zmarłego członka Funduszu i przekaże na ten rachunek, w ramach wypłaty transferowej, przypadające mu środki zgromadzone na rachunku zmarłego małżonka. Z chwilą otwarcia rachunku małżonek zmarłego członka Funduszu uzyskuje członkostwo w Funduszu. Fundusz niezwłocznie potwierdza na piśmie warunki członkostwa uprawnionego współmałżonka.
- 9.5 Środki zgromadzone na rachunku zmarłego członka Funduszu, które nie zostaną wykorzystane zgodnie z ust. 1 lub ust. 4 powyżej, przekazywane są osobom wskazanym przez zmarłego, zgodnie z ust. 4.3 i 4.5, a w przypadku ich braku wchodzi w skład spadku.
- 9.6 Fundusz dokonuje wypłaty środków należnych osobie wskazanej przez zmarłego w terminie 3 miesięcy od dnia przedstawienia Funduszowi urzędowego dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby uprawnionej, z tym że wypłata środków przypadających małżonkowi zmarłego może być przekazana na jego żądanie na rachunek w otwartym funduszu. W tym ostatnim przypadku do wypłaty transferowej środków przypadających małżonkowi zmarłego stosuje się odpowiednio przepisy ust. 4 niniejszego artykułu.
- 9.7 Wypłata dokonywana bezpośrednio na rzecz osoby wskazanej przez zmarłego następuje w formie wypłaty jednorazowej lub w formie wypłaty w ratach płatnych przez okres nie dłuższy niż 2 lata, zgodnie z pisemną dyspozycją osoby uprawnionej.
- 9.8 Wypłata dokonywana bezpośrednio na rzecz osoby wskazanej przez zmarłego, następuje w formie przelewu bankowego na rachunek bankowy wskazany przez osobę uprawnioną lub w formie wypłaty gotówkowej, w tym w formie przekazu pocztowego, zgodnie z pisemną dyspozycją osoby uprawnionej.
- 9.9 Wypłata w ratach, o której mowa w ustępie 6 powyżej, dokonywana jest w ratach miesięcznych lub kwartalnych, w zależności od dyspozycji uprawnionego.
- 9.10 Wypłata realizowana w ratach może być na żądanie osoby uprawnionej dokonana w formie wypłaty jednorazowej – wówczas wypłata jednorazowa następuje nie później niż w ciągu 3 miesięcy licząc od daty zgłoszenia takiego żądania.

- 9.11 Kwota wypłaty jednorazowej oraz kwoty wypłat w ratach ustalane są w dniu roboczym poprzedzającym dzień wystawienia przez Fundusz polecenia wypłaty.
- 9.12 Przepisy ust. 9.6 – 9.11 stosuje się odpowiednio do spadkobierców, którzy dodatkowo obowiązani są przedłożyć Funduszowi prawomocne stwierdzenie nabycia spadku.

10. ARTYKUŁ 10: FINANSOWANIE DZIAŁALNOŚCI FUNDUSZU

- 10.1 Fundusz pobiera opłaty w formie potrącenia określonej procentowo kwoty z wpłaconych składek, z zastrzeżeniem, że potrącenie to jest dokonywane przed przeliczeniem składek na jednostki rozrachunkowe w wysokości:
- a) 7 % kwoty wpłaconych składek w okresie od 1 kwietnia 2004 do 31 grudnia 2010,
  - b) 6,125 % kwoty wpłaconych składek w roku 2011,
  - c) 5,25 % kwoty wpłaconych składek w roku 2012,
  - d) 4,375 % kwoty wpłaconych składek w roku 2013,
  - e) 3,5 % kwoty wpłaconych składek od roku 2014.
- Fundusz w stosunku do członków, którzy przystąpili do innego otwartego funduszu na podstawie umowy z tym funduszem zawartej przed dniem 1 kwietnia 2004 roku, pobiera także opłaty w formie potrącenia, w momencie dokonywania wypłaty transferowej, określonej kwoty ze środków na rachunku członka Funduszu, z zastrzeżeniem, że może to nastąpić tylko wówczas, gdy od dnia wpływu pierwszej składki na rachunek członka w Funduszu do dnia dokonania wypłaty transferowej do innego otwartego funduszu upłynęło mniej niż 24 miesiące. Opłaty, o których mowa w niniejszym ustępie wynoszą odpowiednio:
- a) 280 zł, stanowiące równowartość 40% najniższego wynagrodzenia za pracę, które

- zostało określone przez ministra właściwego do spraw pracy na podstawie art. 774 Kodeksu Pracy, zwanego dalej najniższym wynagrodzeniem, jeżeli od dnia wpływu pierwszej składki na rachunek członka w Funduszu do dnia dokonania wypłaty transferowej do innego otwartego funduszu upłynęło nie więcej niż 3 miesiące,
- b) 245 zł, stanowiące równowartość 35% najniższego wynagrodzenia, jeżeli od dnia wpływu pierwszej składki na rachunek członka w Funduszu do dnia dokonania wypłaty transferowej do innego otwartego funduszu upłynęło więcej niż 3 miesiące, ale nie więcej niż 6 miesięcy,
  - c) 210 zł, stanowiące równowartość 30% najniższego wynagrodzenia, jeżeli od dnia wpływu pierwszej składki na rachunek członka w Funduszu do dnia dokonania wypłaty transferowej do innego otwartego funduszu upłynęło więcej niż 6 miesięcy, ale nie więcej niż 9 miesięcy,
  - d) 175 zł, stanowiące równowartość 25% najniższego wynagrodzenia, jeżeli od dnia wpływu pierwszej składki na rachunek członka w Funduszu do dnia dokonania wypłaty transferowej do innego otwartego funduszu upłynęło więcej niż 9 miesięcy, ale nie więcej niż 12 miesięcy,
  - e) 140 zł, stanowiące równowartość 20% najniższego wynagrodzenia, jeżeli od dnia wpływu pierwszej składki na rachunek członka w Funduszu do dnia dokonania wypłaty transferowej do innego otwartego funduszu upłynęło więcej niż 12 miesięcy, ale nie więcej niż 15 miesięcy,
  - f) 105 zł, stanowiące równowartość 15% najniższego wynagrodzenia, jeżeli od dnia

- wpływu pierwszej składki na rachunek członka w Funduszu do dnia dokonania wypłaty transferowej do innego otwartego funduszu upłynęło więcej niż 15 miesięcy, ale nie więcej niż 18 miesięcy,
- g) 70 zł, stanowiące równowartość 10% najniższego wynagrodzenia, jeżeli od dnia wpływu pierwszej składki na rachunek członka w Funduszu do dnia dokonania wypłaty transferowej do innego otwartego funduszu upłynęło więcej niż 18 miesięcy, ale nie więcej niż 21 miesięcy,
- h) 35 zł, stanowiące równowartość 5% najniższego wynagrodzenia, jeżeli od dnia wpływu pierwszej składki na rachunek członka w Funduszu do dnia dokonania wypłaty transferowej do innego otwartego funduszu upłynęło więcej niż 21 miesięcy, ale nie więcej niż 24 miesiące,
- 10.2 Jeżeli kwota wypłaty transferowej przekazywanej na rachunek członka w innym otwartym funduszu emerytalnym, w związku z jego przystąpieniem do tego funduszu, jest niższa niż wysokość opłaty obliczonej zgodnie z zasadami określonymi w niniejszym ustępie, maksymalna wysokość opłaty, którą może pobrać Fundusz, jest równa kwocie wypłaty transferowej.
- 10.3 Fundusz w stosunku do członków, którzy przystąpili do innego otwartego funduszu na podstawie umowy z tym funduszem zawartej przed dniem 1 kwietnia 2004 roku, pobiera także opłaty w formie potrącenia w momencie dokonywania opłaty transferowej kwoty stanowiącej równowartość 4% kwoty najniższego wynagrodzenia, które zostało określone przez ministra właściwego do spraw pracy, na podstawie art. 774 Kodeksu Pracy, niezależnie od kwoty, o której mowa w ust. 2 powyżej. Opłata ta pobierana jest tylko wówczas, gdy od dnia wpływu pierwszej składki na rachunek członka w Funduszu do dnia dokonania wypłaty transferowej do innego otwartego funduszu upłynęło mniej niż 24 miesiące.
- 10.4 Fundusz stosuje jednolitą metodę obliczania i pobierania opłat, określonych w ust. 1 niniejszego Artykułu, w stosunku do wszystkich członków Funduszu.
- 10.5 Kwoty stanowiące równowartość opłat, o których mowa w ust. 1, ust. 2 i ust. 3 niniejszego Artykułu, Fundusz przekazuje niezwłocznie na rzecz Towarzystwa.
- 10.6 Koszty związane z przechowywaniem aktywów oraz realizacją i rozliczeniem transakcji nabywania lub zbywania aktywów Funduszu, stanowiące równowartość opłat ponoszonych na rzecz instytucji rozliczeniowych, z których pośrednictwa Fundusz jest obowiązany korzystać na mocy odrębnych przepisów, stanowiące składnik wynagrodzenia Depozytariusza, są pokrywane z aktywów Funduszu według aktualnie obowiązującej tabeli prowizji i opłat danej instytucji rozliczeniowej.
- 10.7 Koszty, o których mowa w ust. 6 niniejszego Artykułu, stanowiące równowartość opłat ponoszonych na rzecz zagranicznych instytucji rozliczeniowych są pokrywane z aktywów funduszu do wysokości nieprzekraczającej odpowiednich kosztów krajowych instytucji rozliczeniowych, o których mowa w ust. 6 niniejszego Artykułu.
- 10.8 Fundusz pokrywa bezpośrednio ze swoich aktywów koszty związane z realizacją transakcji nabywania lub zbywania krajowych aktywów Funduszu dotyczące prowizji pobieranych przez domy maklerskie od wartości zrealizowanych transakcji nabywania lub zbywania papierów wartościowych:
- a) przy transakcjach obejmujących akcje, prawa z akcji oraz inne prawa z papierów wartościowych – nie więcej niż 0,32%;

- b) przy transakcjach obejmujących obligacje i inne dłużne papiery wartościowe – nie więcej niż 0,14%.
- 10.9 Fundusz pokrywa bezpośrednio ze swoich aktywów koszty związane z realizacją transakcji nabywania lub zbywania zagranicznych aktywów Funduszu, stanowiących równowartość opłat ponoszonych na rzecz osób trzecich, z których pośrednictwa Fundusz jest obowiązany korzystać z mocy przepisów prawa, w wysokości nie większej niż:
- a) papierów wartościowych emitowanych przez spółki notowane na podstawowych giełdach rynków kapitałowych państw OECD lub państwa, z którymi Polska zawarła umowę o popieraniu i wzajemnej ochronie inwestycji – 0,35%,
  - b) papierów skarbowych emitowanych przez państwa OECD lub państwa, z którym Polska zawarła umowę o popieraniu i wzajemnej ochronie inwestycji albo bank centralny takiego państwa – 0,15%,
  - c) tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę w państwie OECD lub państwie, z którym Polska zawarła umowę o popieraniu i wzajemnej ochronie inwestycji:
    - (i) 0,35% na rzecz krajowego domu maklerskiego
    - (ii) 2% na rzecz zagranicznej instytucji wspólnego inwestowania.
- 10.10 Opłaty ponoszone na rzecz osób trzecich zgodnie z postanowieniami ust. 10.8 i 9 są pobierane przy rozliczaniu każdej transakcji nabywania lub zbywania aktywów Funduszu za pośrednictwem tych osób.
- 10.11 Koszty związane z realizacją transakcji nabywania lub zbywania aktywów Funduszu nie wymienione w ust. 10.8 i 10.9 lub przekraczające maksymalne wysokości określone w niniejszym Artykule obciążają Towarzystwo.
- 10.12 Fundusz pokrywa także bezpośrednio ze swoich aktywów koszty związane z przechowywaniem aktywów Funduszu, stanowiące równowartość wynagrodzenia Depozytariusza, w wysokości nie większej niż:
- a) w przypadku miesięcznej liniowej opłaty prowizyjnej za przechowywanie aktywów Funduszu – w wysokości nie większej niż 0,035% wartości aktywów netto Funduszu w skali roku, przy czym opłata ta nie może być mniejsza niż 3.000 zł miesięcznie,
  - b) w przypadku opłaty z tytułu obciążania rachunku Funduszu – w wysokości nie większej niż 3 zł za każdą transakcję,
  - c) w przypadku opłaty miesięcznej z tytułu weryfikacji wartości Aktywów Netto Funduszu – w wysokości nie większej niż 8.000 zł,
  - d) w przypadku opłaty z tytułu rozliczania transakcji papierów wartościowych – w wysokości nie większej niż 18 zł za transakcję,
  - e) w przypadku opłat ponoszonych na rzecz osób trzecich z tytułu wykonywania czynności związanych z nabywaniem, zbywaniem i przechowywaniem aktywów Funduszu:
    - (i) w przypadku opłat pobieranych przez krajowe banki i instytucje depozytowe inne niż Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S. A.:
      - za prowadzenie depozytu aktywów Funduszu – w wysokości nie większej niż 0,05% wartości depozytu w skali roku;
      - za otwieranie i prowadzenie rachunków – w wysokości nie większej niż 150 zł miesięcznie;
      - za udzielanie informacji o stanie rachunku – w wysokości nie większej niż 3 zł za każdą informację;
      - za dokonywanie krajowych przekazów

- pieniężnych – w wysokości nie większej niż 5 zł za każdy przekaz wysłany lub otrzymany;
- za rozliczanie transakcji papierów wartościowych – w wysokości nie większej niż 0,02% wartości rozliczonych transakcji;
- (ii) w przypadku opłat pobieranych przez zagraniczne banki lub instytucje depozytowe:
- za przechowywanie aktywów Funduszu – w wysokości nie większej niż 0,075% wartości przechowywanych aktywów w skali roku;
  - za rozliczanie transakcji – w wysokości nie większej niż równowartość w złotych kwoty USD 190 przeliczonej po kursie dnia Citibank (Poland) S. A.;
  - za realizację przelewów zagranicznych – w wysokości nie większej niż 0,2% kwoty przelewu, przy czym minimalnie równowartość w złotych USD 20 i maksymalnie równowartość w złotych USD 100;
  - za usługi telekomunikacyjne – w wysokości nie większej niż równowartość w złotych USD 8 za przelew.
- 10.13 Koszty, o których mowa w ustępie 12 są rozliczane i pokrywane na bieżąco po otrzymaniu potwierdzenia dokonania transakcji.
- 10.14 Fundusz pokrywa bezpośrednio ze swoich aktywów koszty zarządzania Funduszem przez Towarzystwo w wysokości określonej poniżej, jednak do dnia 31 grudnia 2010 roku w maksymalnej wysokości 5.000.000 zł miesięcznie:
- a) 0,045% wartości zarządzanych aktywów netto Funduszu w skali miesiąca, przy wartości aktywów netto Funduszu nie wyższej od 8.000.000.000 zł;
  - b) 3.600.000 zł miesięcznie plus 0,04 % nadwyżki ponad 8.000.000.000 zł wartości zarządzanych aktywów netto Funduszu w skali miesiąca, przy wartości aktywów netto Funduszu powyżej 8.000.000.000 zł włącznie;
  - c) 8.400.000 zł miesięcznie plus 0,032 % nadwyżki ponad 20.000.000.000 zł wartości zarządzanych aktywów netto Funduszu w skali miesiąca, przy wartości aktywów netto Funduszu powyżej 20.000.000.000 zł do 35.000.000.000 zł włącznie;
  - d) 13.200.000 zł miesięcznie plus 0,023 % nadwyżki ponad 35.000.000.000 zł wartości zarządzanych aktywów netto Funduszu w skali miesiąca, przy wartości aktywów netto Funduszu powyżej 35.000.000.000 zł do 65.000.000.000 zł włącznie;
  - e) 20.100.000 zł miesięcznie plus 0,015 % nadwyżki ponad 65.000.000.000 zł wartości zarządzanych aktywów netto Funduszu w skali miesiąca, przy wartości aktywów netto Funduszu powyżej 65.000.000.000 zł.
- Kwota ta jest obliczana na każdy dzień ustalania wartości aktywów netto Funduszu i płatna w ostatnim dniu roboczym każdego miesiąca, przy czym przy ustalaniu wartości aktywów netto Funduszu nie uwzględnia się wartości lokat w jednostkach uczestnictwa zbywanych przez fundusze inwestycyjne otwarte lub specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte oraz lokat w tytułach uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, o których mowa w Artykule 11 ust. 5 niniejszego Statutu.
- 10.15 Fundusz przekazuje ze swoich aktywów na rzecz Towarzystwa środki w kwocie wynoszącej w skali miesiąca 0,005% wartości zarządzanych aktywów netto Funduszu. Kwota ta jest obliczana na każdy

- dzień ustalania wartości aktywów netto funduszu i płatna w ostatnim dniu roboczym każdego miesiąca. Towarzystwo nie później niż w pierwszym dniu roboczym kolejnego miesiąca dokonuje wpłaty tej kwoty na rachunek premiowy.
- 10.16 Fundusz otwiera rachunek premiowy, na którym są przechowywane środki, o których mowa w ust. 15. Środki te stanowią część aktywów Funduszu i są przeliczane na jednostki rozrachunkowe.
- 10.17 W pierwszym dniu roboczym od dnia podania przez Organ Nadzoru do publicznej wiadomości średniej ważonej stopy zwrotu wszystkich funduszy:
- 1) towarzystwo zarządzające funduszem, który uzyskał najwyższą stopę zwrotu nabywa uprawnienie do wycofania zgodnie z art. 181a ustawy określonej w Artykule 14 ust. 7, wszystkich środków zgromadzonych na rachunku premiowym,
  - 2) towarzystwo zarządzające funduszem, który uzyskał najniższą stopę zwrotu, przekazuje niezwłocznie wszystkie środki zgromadzone na rachunku premiowym do funduszu,
  - 3) towarzystwa zarządzające pozostałymi funduszami uzyskują uprawnienie do wycofania zgodnie z art. 181a ustawy określonej w Artykule 14 ust. 7 Statutu, części środków zgromadzonych na rachunku premiowym, stanowiącej iloczyn całości środków zgromadzonych na rachunku premiowym i procentowego wskaźnika premiowego, o którym mowa w ust. 18, a pozostałą kwotę przekazuje się niezwłocznie do otwartego funduszu.
- 10.18 Procentowy wskaźnik premiowy oblicza się jako iloraz różnicy między stopami zwrotu uzyskanymi przez Fundusz i fundusz, o którym mowa w ust. 17 pkt. b, oraz różnicy między stopami zwrotu uzyskanymi przez fundusz, o którym mowa w ust. 17 pkt. a, i fundusz, o którym mowa w ust. 17 pkt. b.
- 10.19 Środki zgromadzone na rachunku premiowym, do których Towarzystwo nabyło uprawnienie do wycofania zgodnie z art. 181a ustawy określonej w Artykule 14 ust. 7 Statutu na podstawie ust. 17 pkt. a i c, są niezwłocznie przenoszone na rachunek rezerwowy, o którym mowa w art. 181 ust. 1 ustawy określonej w Artykule 14 ust. 7 Statutu.
- 10.20 Fundusz pokrywa bezpośrednio ze swoich aktywów koszty wynikające z pokrywania różnicy pomiędzy wysokością zobowiązania z tytułu składek, a wynikającą z ceny zamiany wartością obligacji przekazanych Funduszowi przez Skarb Państwa zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o przejęciu przez Skarb Państwa zobowiązań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieprzekazanych składek do otwartych funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2003 r. Nr 149, poz. 1450). Maksymalna wysokość powyższego kosztu każdorazowo stanowi mniej niż 50% ceny zamiany obligacji.
- 10.21 Wysokość kosztów pokrywanych bezpośrednio z aktywów Funduszu, może zostać zwiększona w drodze zmiany Statutu za zezwoleniem Organu Nadzoru.

11. ARTYKUŁ 11: DZIAŁALNOŚĆ LOKACYJNA FUNDUSZU

- 11.1 Fundusz lokuje swoje aktywa zgodnie z przepisami niniejszego Statutu, dążąc do osiągnięcia maksymalnego stopnia bezpieczeństwa i rentowności dokonywanych lokat.
- 11.2 Aktywa Funduszu mogą być lokowane wyłącznie w następujących kategoriach lokat:

- a) obligacjach, bonach i innych papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski, a także w pożyczkach i kredytach udzielanych tym podmiotom,
- b) obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych, opiewających na świadczenia pieniężne, gwarantowanych lub poręczanych przez Skarb Państwa albo Narodowy Bank Polski, a także depozytach, kredytach i pożyczkach gwarantowanych lub poręczanych przez te podmioty,
- c) depozytach bankowych i bankowych papierach wartościowych, w walucie polskiej,
- d) akcjach spółek notowanych na regulowanym rynku giełdowym, a także notowanych na regulowanym rynku giełdowym prawach poboru, prawach do akcji oraz obligacjach zamiennych na akcje tych spółek,
- e) akcjach spółek notowanych na regulowanym rynku pozagiełdowym lub spółek nienotowanych na regulowanym rynku giełdowym i na regulowanym rynku pozagiełdowym, lecz dopuszczonych do publicznego obrotu, a także notowanych na regulowanym rynku pozagiełdowym lub nienotowanych na rynku regulowanym, lecz dopuszczonych do publicznego obrotu prawach poboru, prawach do akcji oraz obligacjach zamiennych na akcje tych spółek,
- f) akcjach narodowych funduszy inwestycyjnych,
- g) certyfikatach inwestycyjnych emitowanych przez fundusze inwestycyjne zamknięte, specjalistyczne fundusze inwestycyjne zamknięte lub fundusze inwestycyjne mieszane,
- h) jednostkach uczestnictwa zbywanych przez fundusze inwestycyjne otwarte lub specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte,
- i) obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, ich związki lub miasto stołeczne Warszawa, które zostały dopuszczone do publicznego obrotu,
- j) obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, ich związki lub miasto stołeczne Warszawa, które nie są dopuszczone do publicznego obrotu,
- k) obligacjach emitowanych przez inne podmioty niż jednostki samorządu terytorialnego, ich związki lub miasto stołeczne Warszawa, które zostały zabezpieczone w wysokości odpowiadającej pełnej wartości nominalnej i ewentualnemu oprocentowaniu oraz które zostało dopuszczone do publicznego obrotu,
- l) obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych emitowanych przez inne podmioty niż jednostki samorządu terytorialnego, ich związki, miasto stołeczne Warszawa, które zostały zabezpieczone w wysokości odpowiadającej wartości nominalnej wraz z ewentualnym oprocentowaniem i które nie zostały dopuszczone do publicznego obrotu,
- m) obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych emitowanych przez spółki publiczne, innych niż papiery wartościowe, o których mowa w punktach (k) i (l),
- n) depozytach bankowych i bankowych papierach wartościowych, w walutach państw będących członkami OECD oraz innych państw, z którymi Rzeczpospolita Polska zawarła umowy o popieraniu i wzajemnej ochronie inwestycji, z tym że waluty te mogą być nabywane wyłącznie w celu rozliczenia bieżących zobowiązań Funduszu,

- o) obligacjach przychodowych, o których mowa w ustawie z dnia 29 czerwca 1995 r. o obligacjach (Dz. U. z 2001 r. Nr 120, poz. 1300 oraz z 2002 r. Nr 216, poz. 1824),
  - p) obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych dopuszczonych do publicznego obrotu, innych niż w pkt. (i) i (k),
  - r) listach zastawnych,
  - s) kwitach depozytowych, w rozumieniu Prawa o publicznym obrocie papierami wartościowymi, dopuszczonych do publicznego obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - t) innych lokatach niż w pkt. (a) – (s), które może, w drodze rozporządzenia, określić Rada Ministrów, z zastrzeżeniem, że lokaty w prawa pochodne muszą mieć na celu ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego z lokowaniem aktywów Funduszu, mając na względzie typy ryzyka, które powinny być ograniczone, dostępność instrumentów umożliwiających zmniejszenie ryzyka, możliwość wyceny tych instrumentów oraz efekty ich stosowania.
- 11.3 Aktywa Funduszu mogą być lokowane w jednostkach uczestnictwa zbywanych przez fundusze inwestycyjne otwarte oraz specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte, jeżeli polityka inwestycyjna tych funduszy inwestycyjnych, wynikająca z ich statutów i okresowo podawana do publicznej wiadomości, zgodnie z odrębnymi przepisami, polega na lokowaniu aktywów wyłącznie w kategoriach lokat, o których mowa w ust. 2 i w ust. 5, z zastrzeżeniem ograniczeń określonych w ustępie 4.
- 11.4 Lokaty w kategoriach lokat, o których mowa w ust. 2 pkt. (a) – (k) oraz w pkt. (n) – (t), powinny stanowić łącznie nie mniej niż 90% wartości aktywów Funduszu.

Lokaty w poszczególnych kategoriach lokat, o których mowa w ust. 2 pkt (b) – (o), podlegają następującym ograniczeniom:

- (a) w przypadku lokat, o których mowa w ust. 2 pkt (c), nie więcej niż 5% wartości aktywów Funduszu może być ulokowane w jednym banku albo w dwóch lub większej liczbie banków będących podmiotami związanymi, przy czym w przypadku jednego dowolnie wybranego banku lub grupy banków będących podmiotami związanymi limit ten może wynosić 7,5%,
- (b) w przypadku lokat, o których mowa w ust. 2 pkt (g), nie więcej niż 2% wartości aktywów Funduszu może być ulokowane w certyfikatach inwestycyjnych wyemitowanych przez jeden fundusz inwestycyjny zamknięty, w certyfikatach inwestycyjnych emitowanych przez jeden specjalistyczny fundusz inwestycyjny zamknięty lub jeden fundusz inwestycyjny mieszany,
- (c) w przypadku lokat, o których mowa w ust. 2 pkt (h), nie więcej niż 5% wartości aktywów Funduszu może być ulokowane w jednostkach uczestnictwa zbywanych przez jeden fundusz inwestycyjny otwarty lub jeden specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty, przy czym nie więcej niż 15% wartości aktywów Funduszu może być ulokowane łącznie we wszystkich funduszach inwestycyjnych otwartych oraz specjalistycznych funduszach inwestycyjnych otwartych zarządzanych przez jedno towarzystwo funduszy inwestycyjnych,
- (d) łączna wartość lokat aktywów Funduszu we wszystkich papierach wartościowych jednego emitenta albo dwóch lub większej liczby emitentów będących podmiotami związanymi nie może przekroczyć 5% wartości tych aktywów,

- (e) łączna wartość lokat aktywów Funduszu w kategorii lokat, o których mowa w ust. 2 pkt. (n), nie może przekroczyć 5% wartości tych aktywów.
- 11.5 Na podstawie ogólnego zezwolenia udzielonego przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych w drodze rozporządzenia i na warunkach określonych w tym zezwoleniu aktywa Funduszu mogą być lokowane poza granicami kraju w papiery wartościowe emitowane przez spółki notowane na podstawowych giełdach rynków kapitałowych państw obcych będących członkami OECD lub innych państw obcych, które zostaną określone w tym zezwoleniu, a także w papiery skarbowe emitowane przez rządy lub banki centralne tych państw oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę w tych państwach, jeżeli instytucje te oferują publicznie tytuły uczestnictwa i umarzają je na żądanie uczestnika. Łączna wartość lokat aktywów Funduszu w kategorii lokat, o których mowa w niniejszym ustępie, nie może przekroczyć 5% wartości tych aktywów. Do lokat, o których mowa w niniejszym ustępie, stosuje się odpowiednio przepisy ust. 4.
- 11.6 Aktywa Funduszu nie mogą być lokowane w:
- (a) akcjach lub innych papierach wartościowych emitowanych przez Towarzystwo zarządzające Funduszem,
  - (b) akcjach lub innych papierach wartościowych emitowanych przez akcjonariuszy Towarzystwa zarządzającego Funduszem,
  - (c) akcjach lub innych papierach wartościowych emitowanych przez podmioty będące podmiotami związanymi w stosunku do podmiotów określonych w pkt. (a) i (b).
- 11.7 Fundusz nie może zbywać swoich aktywów:
- (a) Towarzystwu zarządzającemu Funduszem,
  - (b) członkom zarządu lub rady nadzorczej Towarzystwa,
  - (c) osobom zatrudnionym w Towarzystwie,
  - (d) osobom pozostającym z osobami wymienionymi w lit. (b) – (c) w związku małżeńskim, stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa do drugiego stopnia łącznie,
  - (e) akcjonariuszom Towarzystwa,
  - (f) podmiotowi związanemu w stosunku do Towarzystwa,
  - (g) podmiotowi związanemu w stosunku do akcjonariuszy Towarzystwa.
- 11.8 Fundusz nie może nabywać za swoje aktywa aktywów od któregośkolwiek z podmiotów wymienionych w ust. 7.
- 11.9 Fundusz nie może udzielać pożyczek, gwarancji i poręczeń, z zastrzeżeniem ust. 2 i ust. 5 powyżej oraz ust. 10 poniżej.
- 11.10 Dozwolone jest udzielanie z aktywów funduszu pożyczek środków pieniężnych podmiotom, o których mowa w ust. 2 pkt (d) oraz (e), przy czym pożyczki takie są równoznaczne z lokatą w akcjach tych podmiotów.
- 11.11 W ramach działalności lokacyjnej poza granicami kraju, Fundusz może powierzyć, w zakresie określonym w ust. 5, zarządzanie swoimi aktywami podmiotom mającym siedzibę na obszarze państw, o których mowa w tym przepisie, które są uprawnione do prowadzenia działalności w zakresie zarządzania cudzymi aktywami na mocy przepisów obowiązujących w tych państwach.
- 11.12 Fundusz może udzielać pożyczek papierów wartościowych dopuszczonych do publicznego obrotu zgodnie z przepisami regulującymi publiczny obrót papierami wartościowymi.

11.13 Pożyczki i kredyty zaciągnięte przez Fundusz nie mogą przekraczać 1,5% wartości jego aktywów.

12. ARTYKUŁ 12: WYCENA AKTYWÓW FUNDUSZU

12.1 Składki wpłacane do Funduszu, nabyte za nie prawa oraz pożytki z tych praw stanowią jego aktywa. Wartość aktywów netto Funduszu ustala się pomniejszając wartość aktywów Funduszu o jego zobowiązania.

12.2 Wartość aktywów netto Funduszu jest ustalana przez Fundusz w każdym dniu wyceny, o którym mowa w ust. 3, i według stanu na ten dzień, oraz podawana do wiadomości Organu Nadzoru.

12.3 Wycena aktywów netto Funduszu stanowi podstawę ustalenia wartości jednostki rozrachunkowej, zgodnie z przepisami Artykułu 6 niniejszego Statutu. Dniem wyceny jest każdy dzień roboczy, z wyjątkiem sobót.

12.4 Wartość jednostki rozrachunkowej jest ustalana przez Fundusz w każdym dniu wyceny i według stanu na ten dzień oraz podawana do wiadomości Organu Nadzoru oraz do wiadomości agencji informacyjnej wskazanej przez Organ Nadzoru.

12.5 Fundusz jest obowiązany przekazywać informacje o wielkościach, o których mowa w ust. 2 i 4 do wiadomości Depozytariusza niezwłocznie po ich sporządzeniu.

13. ARTYKUŁ 13: UDOSTĘPNIANIE INFORMACJI O FUNDUSZU

13.1 Fundusz zamieszcza wymagane prawem lub niniejszym Statutem ogłoszenia w dzienniku „Rzeczpospolita”.

13.2 Fundusz ogłasza prospekt informacyjny Funduszu zawierający Statut, ostatnie zatwierdzone roczne sprawozdanie finansowe oraz informacje na temat wyników działalności inwestycyjnej Funduszu,

zwany dalej Prospektem Informacyjnym, w dzienniku, o którym mowa w ust. 1 powyżej, w terminie trzech tygodni od zatwierdzenia przez Walne Zgromadzenie Towarzystwa sprawozdania finansowego Funduszu.

13.3 Fundusz udostępnia Prospekt Informacyjny każdej osobie, która złoży wniosek o przyjęcie do Funduszu, przy czym powinno to nastąpić przed zawarciem umowy z Funduszem. Fundusz udostępnia Prospekt Informacyjny, wraz z ostatnim półrocznym sprawozdaniem finansowym, także na każde żądanie członka Funduszu. Jeżeli członek Funduszu zwróci się na piśmie o udostępnienie Prospektu Informacyjnego, Fundusz przesyła członkowi ostatnio ogłoszony Prospekt Informacyjny, wraz z ostatnim półrocznym sprawozdaniem finansowym sporządzonym na koniec pierwszego półrocza roku kalendarzowego.

13.4 Fundusz przesyła każdemu członkowi, w regularnych odstępach czasu, nie rzadziej jednak, niż co 12 miesięcy, pisemną informację o środkach znajdujących się na rachunku członka, terminach dokonanych w tym okresie wpłat składek i wypłat transferowych oraz przeliczeniu tych składek i wypłat transferowych na jednostki rozrachunkowe, a także o wynikach działalności lokacyjnej Funduszu. Wysłanie pierwszej informacji nastąpi nie później niż w ciągu 14 dni po upływie roku, od dnia otrzymania przez Fundusz pierwszej składki lub wypłaty transferowej, w zależności od tego, które z tych zdarzeń miało miejsce wcześniej. Informacja jest przesyłana członkom Funduszu zwykłą przesyłką listowną.

13.5 Fundusz, na żądanie członka, udziela mu na piśmie informacji określającej pieniężną wartość środków zgromadzonych na jego rachunku.

13.6 Fundusz udostępnia informacje dotyczące struktury swoich aktywów, z zastrzeżeniem punktów (a) – (c) poniżej:

- (a) W odstępach miesięcznych Fundusz udostępnia dane o tym, jaka część aktywów została ulokowana w poszczególnych kategoriach lokat przewidzianych w Artykule 11 niniejszego Statutu według stanu na ostatni dzień wyceny w danym miesiącu.
- (b) W odstępach półrocznych Fundusz udostępnia dane o tym, jaka wartość i jaka część aktywów Funduszu była ulokowana w poszczególnych lokatach, podając informację o emitencie poszczególnych papierów wartościowych, według stanu na ostatni dzień wyceny przypadający w ostatnim miesiącu każdego okresu półrocznego, z zastrzeżeniem że dane z okresu półrocznego dotyczyć mogą wyłącznie lokat stanowiących co najmniej 1% wartości aktywów Funduszu.
- (c) Pełna informacja o strukturze aktywów Funduszu, z uwzględnieniem także lokat stanowiących mniej niż 1% wartości aktywów Funduszu, jest udostępniana na koniec każdego okresu rocznego.

Informacje, o których mowa w punktach (a)–(c) Fundusz przekazuje niezwłocznie do Organu Nadzoru oraz publikuje na ogólnodostępnej stronie internetowej.

14. ARTYKUŁ 14: POSTANOWIENIA KOŃCOWE

14.1 Fundusz otwiera rachunek rezerwowy, na który przekazywane są środki zgodnie z postanowieniami ustawy, o której mowa w ustępie 7 niniejszego artykułu. Środki na rachunku rezerwowym stanowią część aktywów Funduszu i są przeliczane na jednostki rozrachunkowe.

14.2 W razie wystąpienia niedoboru Fundusz jest obowiązany w terminie 3 dni, licząc od dnia podania przez Organ Nadzoru do publicznej

wiadomości wysokości średniej ważonej stopy zwrotu wszystkich otwartych funduszy, umorzyć jednostki rozrachunkowe zgromadzone na rachunku rezerwowym, w ilości zapewniającej pokrycie powstałego niedoboru. Środki uzyskane w wyniku ich umorzenia zwiększają wartość jednostki rozrachunkowej Funduszu.

14.3 Niedobór niepokryty ze środków zgromadzonych na rachunku rezerwowym, pokrywany jest ze środków uzyskanych z umorzenia jednostek rozrachunkowych zgromadzonych na rachunku części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego, w terminie 3 dni od dnia podania przez Organ Nadzoru do publicznej wiadomości wysokości średniej ważonej stopy zwrotu wszystkich otwartych funduszy.

14.4 Jeżeli środki części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego są niewystarczające na pokrycie niedoboru, Towarzystwo dokonuje jego pokrycia z własnych środków w terminie 14 dni od dnia podania przez Organ Nadzoru do publicznej wiadomości wysokości średniej ważonej stopy zwrotu wszystkich otwartych funduszy.

14.5 Rachunkowość Funduszu oraz termin sporządzania, badania i składania do ogłoszenia sprawozdań finansowych regulują przepisy ustawy o rachunkowości.

Roczne sprawozdania finansowe Funduszu zatwierdza Towarzystwo w formie uchwały Walnego Zgromadzenia.

Rokiem obrotowym Funduszu jest rok kalendarzowy.

14.6 W sprawach o roszczenia ze stosunków prawnych między członkami Funduszu, Funduszem lub jego organem orzekają sądy ubezpieczeń społecznych właściwe dla miejsca zamieszkania członka Funduszu.

14.7 W sprawach nieuregulowanych niniejszym Statutem mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z dnia 20 listopada 1997 r. Nr 139 poz. 934 z późn. zm.) i innych aktów prawnych.
Uchwała wchodzi w życie z dniem uzyskania zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego.

Statut aktualny na dzień sporządzenia niniejszego Prospektu Informacyjnego.

Statut zawierający zmiany, jakie zostały wprowadzone po tym dniu, jest dostępny na www.nordeapolska.pl.

Spis treści

List Zarządu	1
Wprowadzenie do sprawozdania finansowego	5
Bilans Nordea OFE	14
Rachunek zysków i strat Nordea OFE	15
Zestawienie zmian w aktywach netto Nordea OFE	16
Zestawienie zmian w kapitale własnym Nordea OFE	17
Zestawienie portfela inwestycyjnego Nordea OFE	18
Dodatkowe informacje i objaśnienia do sprawozdania finansowego	28
Opinia Niezależnego Biegłego Rewidenta	32
Oświadczenie Depozytariusza	33
Statut Nordea OFE	34

Nordea Otwarty Fundusz Emerytalny

Infolinia: 0 801 306 306

(poniedziałek-piątek, 9.00-18.00)

Al. Jana Pawła II 27, Atrium Centrum

00-867 Warszawa

e-mail: ofe@nordeapolska.pl

www.nordeapolska.pl